

**LOŽISKO VEĽKÁ ČIERNA – BARANOVÁ,
ROZŠÍRENIE PRIESTORU ŤAŽBY V RÁMCI
DOBÝVACIEHO PRIESTORU**

**Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní
vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení
neskorších predpisov**

Banská Bystrica, 2025

Navrhovateľ:

KSR - Kameňolomy SR, s.r.o.

Neresnícka cesta 3

960 01 Zvolen

Tel.: +421 45 5333 102

E-mail: ksr@mineral.eu

Zhotoviteľ:

ENVIGEO, a.s.

Kynceľová 2

974 11 Banská Bystrica

Tel.: 048 / 471 24 30

Fax: 048 / 471 24 23

E-mail: envigeo@envigeo.sk

Názov úlohy:

LOŽISKO VEĽKÁ ČIERNA – BARANOVÁ, ROZŠÍRENIE PRIESTORU ŤAŽBY V RÁMCI DOBÝVACIEHO PRIESTORU

Druh a etapa prác:

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní
vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších
predpisov

Dátum:

apríl 2025

Obsah

I. Údaje o navrhovateľovi.....	1
I.1. Názov	1
I.2. Identifikačné číslo	1
I.3. Sídlo	1
I.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	1
I.5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie	1
II. Názov zmeny navrhovanej činnosti	2
III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti	2
III.1. Umiestnenie navrhovanej činnosti	2
III.2. Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch	5
III.2.1. Požiadavky na vstupy	8
III.2.2. Údaje o výstupoch	10
III. 3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie.....	15
III.4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov	15
III.5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice	15
III.6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí	15
III.6.1 Znečistenie horninového prostredia	16
III.6.2 Znečistenie ovzdušia	17
III.6.3. Kvalita povrchových vôd	19
III.6.4. Kontaminácia podzemných vôd	20
III.6.5. Kontaminácia pôd.....	21
III.6.6. Environmentálne záťaž	22
III.6.7. Hluk	23
III.6.8. Radónové riziko.....	24
III.6.9. „Nelegálne“ skládky evidované v Registri skládok odpadov	25
III.6.10. Súčasný zdravotný stav obyvateľstva.....	25
III.6.11. Ochrana prírody	27
III.6.12. Územný systém ekologickej stability	30
III.6.13. Dopravné zaťaženie	32

IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických	33
IV.1 Vplyv na horninové prostredie	33
IV.2 Vplyv na vodné pomery	34
IV.3 Vplyv na pôdu	35
IV.4 Vplyv na ovzdušie	35
IV.5. Vplyv na klimatické pomery	37
IV.6. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy	37
IV.7. Vplyv na šport, rekreáciu a cestovný ruch	39
IV.8. Vplyvy na kultúrno-historické podmienky, archeologické náleziská	39
IV.9. Vplyvy na štruktúru a scenériu krajiny	39
IV. 10. Vplyvy na obyvateľstvo	40
IV.11. Vplyvy na chránené územia	41
IV.12. Kumulatívne a synergické vplyvy	43
IV.13. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou činnosti	46
IV.14. Hodnotenie zdravotných rizík	47
IV.15. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia	47
V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie	50
VI. Prílohy	56
VI. 1 Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia	56
VI.2. Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe	56
VI. 3 Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti	56
VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru	57
IX. Potvrdenie správnosti údajov	57
IX.1. Spracovatelia oznámenia o zmene	57
IX.2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa oznámenia o zmene činnosti a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa	58

Zoznam obrázkov

Obrázok 1: Situačná mapa hodnoteného územia (pôvodná mierka 1 : 50 000) (VKÚ, a.s., 2005))	3
Obrázok 2: Výrez z mapy ložísk nerastných surovín s vyznačením DP Veľká Čierna	4
Obrázok 3: Satelitná mapa záujmového územia so schematickým vyznačením hodnoteného územia (na podklade ZBGIS, GKU, NLC 2021)	4

Obrázok 4: Stupeň environmentálnej kvality územia SR (Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2022).....	16
Obrázok 5: Výrez z mapy environmentálnych záťaží v okolí hodnoteného územia (http://envirozataze.enviroportal.sk/Mapa/).....	22
Obrázok 6: Výrez z mapy prognózy radónového rizika (https://apl.geology.sk/radio/).....	25
Obrázok 7: Mapa chránených území národného významu v okolí hodnoteného územia (http://maps.sopsr.sk/).....	27
Obrázok 8: Mapa území európskeho významu a chránených vtáčích území v okolí hodnoteného územia (http://maps.sopsr.sk/).....	28
Obrázok 9: Situovanie navrhovanej zmeny činnosti na výreze z mapy implementácie územného systému ekologickej stability (SAŽP, 2006).....	31
Obrázok 10: Fotografia genofondovej lokality Baranovské terasy počas terénnej obhliadky zo dňa 19.03.2025 (ENVIGEO, 2025)	43

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1: Prehľad emisii TZL uvoľnených do prostredia od roku 2020	11
Tabuľka 2: Zoznam odpadov pravdepodobne vznikajúcich počas prevádzky navrhovanej zmeny činnosti zaradených podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.	13
Tabuľka 3: Zoznam významných veľkých a stredných zdrojov emisií v širšom hodnotenom území za rok 2023 (http://www.air.sk/)	18
Tabuľka 4: Inventarizácia emisií stredných a veľkých stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia SR v okrese Žilina za rok 2020 až 2023 (https://neisrep.shmu.sk)	18
Tabuľka 5: Výsledky hodnotenia kvality povrchových vôd v rieke Rajčanka monitorovaných v roku 2023 podľa nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z. z.,	20
Tabuľka 6: Výsledky z čiastkového monitorovacieho systému PÔDA zo sondy GAL- ZA-062 (https://apl.geology.sk/atlaspody/)	22
Tabuľka 7: Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí	24
Tabuľka 8: Živorodičky podľa veku za rok 2019 – 2023 (ŠÚ SR)	26
Tabuľka 9: Stredná dĺžka života	26
Tabuľka 10: Zomrelí podľa veku a pohlavia v okrese Žilina (ŠÚ SR)	26
Tabuľka 11: Zomrelí podľa príčin smrti a pohlavia v okrese Žilina za rok 2022 (ŠÚ SR)	27
Tabuľka 12: Výroby kameniva za posledných 5 rokov podľa spoločnosti KSR – Kameňolomy, s.r.o.	33
Tabuľka 13: Komplexné zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov v hodnotenom území	45
Tabuľka 14: Kumulatívne a synergické vplyvy v širšom hodnotenom území	45
Tabuľka 15: Kumulatívne a synergické vplyvy v širšom hodnotenom území a príspevok negatívnych vplyvov z navrhovanej zmeny činnosti.....	46
Tabuľka 16: Predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti počas prevádzky.....	48
Tabuľka 17: Predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti po ukončení prevádzky lomu (po rekultivácii a revitalizácii).....	49

I. Údaje o navrhovateľovi

I.1. Názov

KSR - Kameňolomy SR, s.r.o.

I.2. Identifikačné číslo

31 559 123

I.3. Sídlo

Neresnícka cesta 3

960 01, Zvolen

I.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa

Ing. Liliana Kurcinová

Pražská 470/14

Košice - západ 040 11

Ing. Radmila Zapletalová

Kapitolní 546/3

Ostrava

I.5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

Ing. Richard Kuštán

príprava surovín

KSR - Kameňolomy SR, s.r.o.

richard.kustan@mineral.eu

Tel. č. +421 902 920 069

Ing. Zuzana Polcova

príprava surovín

KSR - Kameňolomy SR, s.r.o.

zuzana.polcova@mineral.eu

Tel. č. +421 911 540 833

II. Názov zmeny navrhovanej činnosti

Ložisko Veľká Čierna – Baranová, rozšírenie priestoru ťažby v rámci dobývacieho priestoru

III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti

Zmena navrhovanej činnosti „Ložisko Veľká Čierna – Baranová, rozšírenie priestoru ťažby v rámci dobývacieho priestoru“ predstavuje pokračovanie ťažobnej činnosti v existujúcom DP Veľká Čierna. V procese posudzovania vplyvov na životné prostredie sa jedná o prvý návrh, ktorý navrhuje rozšírenie ťažobného územia na novonavrhovaný pozemok C – KN parc. č. 2709/14 (E-KN 2709/3) vo výmere 9 059 m² v k.ú. Rajec a E – KN parc. č. 7043/2 o vo výmere 675 m² v k.ú. Veľká Čierna.

III.1. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Navrhovaná zmena činnosti: „Ložisko Veľká Čierna – Baranová, rozšírenie priestoru ťažby v rámci dobývacieho priestoru“ je navrhovaná v existujúcom DP Veľká Čierna, ktorý sa nachádza v katastrálnom území obce Veľká Čierna a mesta Rajec, okres Žilina pri štátnej ceste Rajec – Považská Bystrica (II/507) cca 4 km od Rajca. Prístup do kameňolomu zo štátnej cesty je po spevnenej komunikácii.

Umiestnenie:

Kraj:	Žilinský	500
Okres:	Žilina	511
Obec:	Rajec	517917
	Veľká Čierna	518077
Katastrálne územie:	Rajec	851221
	Veľká Čierna	867667
Parcela č. C - KN	2709/14 (pôvodne p.č. 2709/3)	
Parcely č. E - KN	7043/2	

Parcela č.	LV	Katastrálne územie	Výmera	Druh	Spôsob využitia	Vlastník	Druh chráneného územia
2709/14		Rajec	9 059	Ostatné plochy	Pozemok ktorý slúži na ťažbu	SR	CHLÚ
7043/2	1038	Veľká Čierna	675	Ostatné plocha	Pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba	SR	

DP Veľká Čierna bol určený rozhodnutím Ministerstva stavebníctva SSR č. 1355/12-Be/Dm zo dňa 08.06.1973 o plošnej výmere 22 ha 06 á 09 m². (príloha 3.). Dňa 07.11.1973 bol vzatý do evidencie a zaznamenaný v evidenčnej knihe dobývacích priestorov VII. diel, fólio 251 Osvedčením Slovenského banského úradu v Bratislave pod č.j. 4442/186-DP/1973.

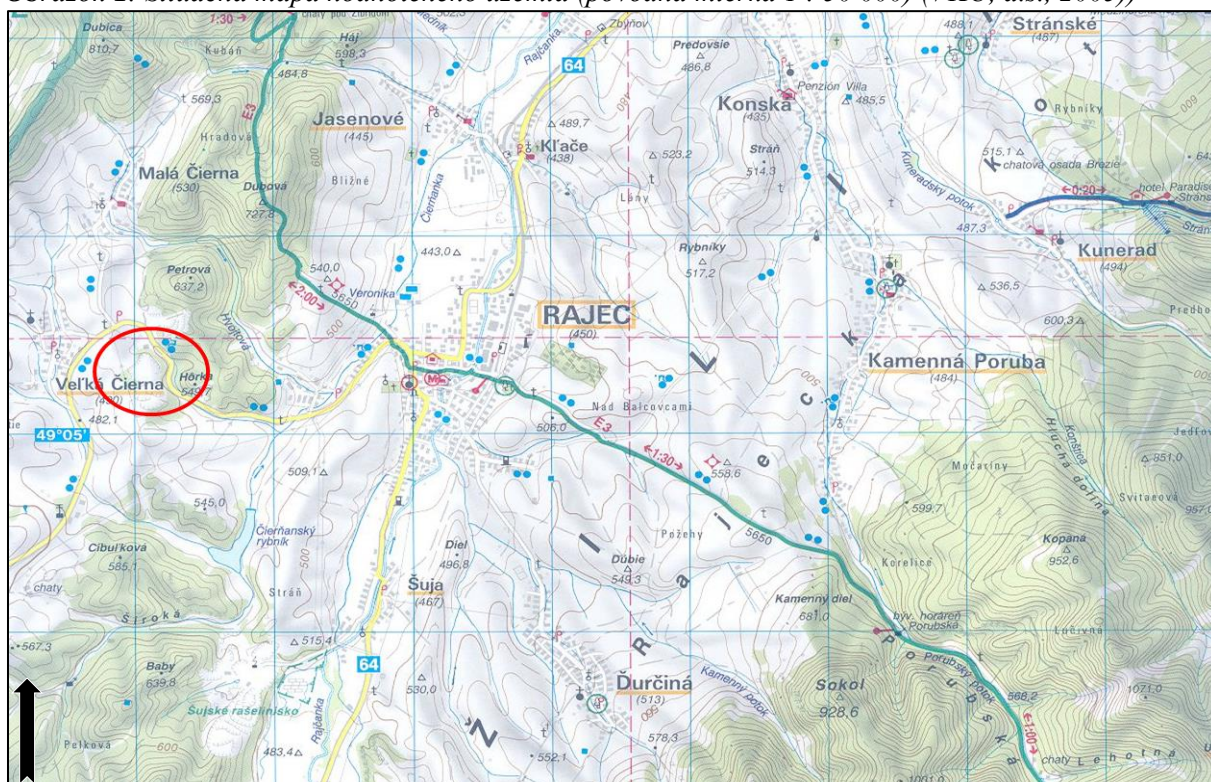
DP Veľká Čierna bol v roku 2005 prevezený od spoločnosti ZIPP BRATISLAVA spol. s r.o. na organizáciu KSR – Kameňolomy SR, s.r.o. rozhodnutím Obvodného banského úradu v Prievidzi č. 1202/L/Šá/2005 zo dňa 16. mája 2005 (príloha 4.).

Navrhovateľ je držiteľom banského oprávnenia, ktoré bolo posledne zmenené rozhodnutím Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici pod č. OBUBB_2006-3138/2024 zo dňa 22.07.2024.

Ložisko v DP Veľká Čierna bude do konca roka 2025 dobývané podľa projektu dobývania vyhradeného ložiska povrchovým spôsobom s názvom „Plánu otvárk, prípravy a dobývania na roky 2016 – 2025 vyhradeného ložiska stavebného kameňa – dolomitu DP Veľká Čierna, lom Veľká Čierna – Baranová“.

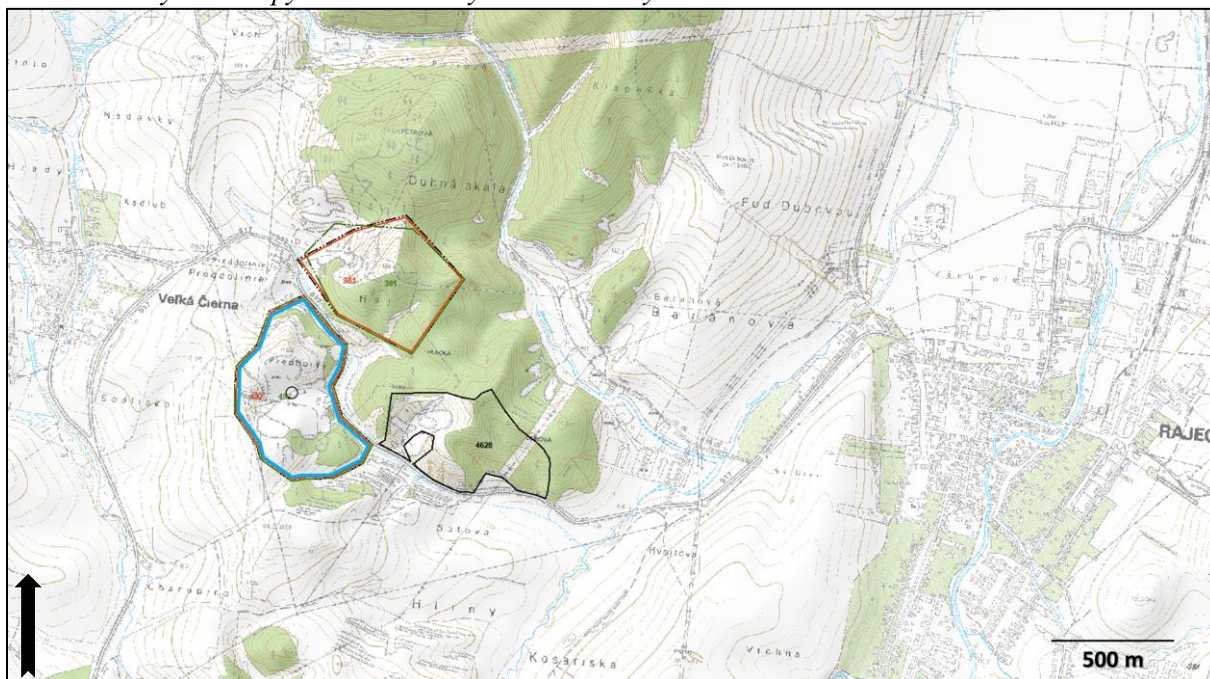
Rozhodnutím Ministerstva životného prostredia SR pod č. 191/2014-3.4/jm zo dňa 02.12.2014, bolo na základe zámeru pre navrhovanú činnosť: „Navýšenie ročnej ťažby dolomitu v dobývacom priestore veľká čierna lom Baranová na úroveň 500 000 ton ročne“ rozhodnuté, že ťažobná činnosť bude obmedzená max. ročným množstvom vyťaženej suroviny do 450 000 ton ročne.

Obrázok 1: Situačná mapa hodnoteného územia (pôvodná mierka 1 : 50 000) (VKÚ, a.s., 2005))

 Hodnotené územie navrhovanej zmeny činnosti

Obrázok 2: Výrez z mapy ložísk nerastných surovín s vyznačením DP Veľká Čierna

 Dobývací priestor Veľká Čierna (492)

Obrázok 3: Satelitná mapa záujmového územia so schematickým vyznačením hodnoteného územia (na podklade ZBGIS, GKU, NLC 2021)

 Hodnotené územie navrhovanej zmeny činnosti

III.2. Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch

Pre ložisko stavebného kameňa – dolomitu Veľká Čierna bol určený dobývací priestor Veľká Čierna Rozhodnutím Ministerstva stavebníctva SSR o DP Veľká Čierna, zn 1355/12-Be/Dm, zo dňa 8.6.1973 (príloha 5.).

Hranice DP Veľká Čierna sú na povrchu tvorené stranami nepravidelného 19-uholínku priestorové hranice DP sú určené zvislými rovinami, ktoré prechádzajú jeho povrchovými hranicami. Vertikálne je DP obmedzený horizontálnou rovinou, bez určenia bázy ťažby.

Plošný rozsah určeného DP je 220 609 m² (podľa rozhodnutia o DP z roku 1973 má plošnú rozlohu 22 ha 06á 09m², z toho 14 ha 36 á 28 m² v katastrálnom území Veľká Čierna a 7 ha 69 á 81 m² v katastrálnom území Rajec).

DP Veľká Čierna bol zaevidovaný do evidenčnej knihy dobývacích priestorov č.j. 4442/186-DP/1973, zo dňa 7.11.1973.

Uvedeným rozhodnutiam predchádzalo Rozhodnutie Ministerstva stavebníctva SSR o vhodnosti ložiska dolomitov Veľká Čierna k priemyselnému dobývaniu a určeniu ložiska ako vyhradeného v zmysle vtedajšieho platného banského zákona č. 41/1957 Zb., zn. 16-DP/71, zo dňa 7. 12. 1971.

Chránené ložiskové územie nebolo určené samostatným rozhodnutím, jeho hranice tvoria hranice určeného DP.

Pri otvárke, príprave a dobývaní budú využité ťhacie práce veľkého a malého rozsahu pre rozrušovanie dolomitovej horniny. Primárne a sekundárne rozpojovanie horniny bude vykonávané na základe povolenia ťhacích prác malého a veľkého rozsahu. Ťhacie práce musia byť vedené tak, aby výška rozvalu bola bezpečná pre odťažbu ťažobnými strojmi.

Následne bude rozpojený materiál nakladaný na nákladné automobily vhodnými bežne dostupnými typmi kolesových alebo pásových nakladačov, prípadne hydraulických rýpadiel.

Surovina môže byť rozrušovaná podľa potreby napr. zhadzovaná ťažobnými strojmi na nižší ťažobný rez a odtiaľ odvážať do násypky čelúšťového drviča. Z drviča bude podrvený materiál dopravovaný dopravnými pásmi do triediacej linky na konečnú úpravu suroviny.

Nakládka rozpojenej horniny je vykonávaná pomocou ťažobných strojov, na vhodné typy nákladných automobilov a dopravovaná do násypky drviča na primárne drvenie a triedenie.

Technologická doprava bude zabezpečovaná vlastnými dopravnými prostriedkami, prípadne dodávateľsky a riadi sa dopravno-prevádzkovým poriadkom lomu. Ak technologická doprava bude vykonávaná dodávateľsky, zmluvne budú riešené podmienky a bezpečnosť prepravy.

Na ložisku sa v súčasnosti využíva dobývací metóda v ťažobných rezoch s výškou ťažobného rezu do 10 m. Následne po ukončení POPD 2016 – 2025 v južnej časti ťažobného priestoru bude výška ťažobného rezu E 495 15 m, kvôli vyrovnaniu bázy nadmorskej výšky 490. Táto činnosť však nieje predmetom navrhovanej zmeny činnosti.

Šírka pracovných plošín je stanovená na minimálne 15 m s ohľadom na nakladacie a dopravné mechanizmy, šírka nepracovných plošín je minimálne 5 m. Sklon plošín bude

vedený s miernym stupňom 2% - 3% v smere postupu ťažby tak, aby bol zabezpečený odtok zrážkových vôd z pláne ťažobných rezov.

DP na ťažobných rezoch budú vedené tak, aby sklon stien bol v rozmedzí 60 – 70°, pričom predpísaný sklon „Výpočet zásob stavebného kameňa na vyhradenom ložisku Veľká Čierna – Baranová“ je maximálne 80° a generálny svah lomu bol zachovaný na max 50°, aby nevznikali previsy, resp. nebezpečné miesta ohradzujúce ťažobné práce. Vzniknuté previsy je potrebné bezodkladne odstrániť a nebezpečné miesta označiť zákazom vstupu do ohrozeného priestoru.

Parametre ťažobných rezov:

- a) Maximálna výška ťažobného rezu 10 m
- b) Minimálna šírka pracovnej plošiny ťažobného rezu 15 m
- c) Minimálna šírka nepracovnej plošiny ťažobného rezu 5 m
- d) Sklon lomových stien 60°- 70°, maximálne 80°
- e) Generálny svah lomu maximálne 50°

Parametre skrývkových rezov:

- a) Priemerná výška rezu skrývky 0,95 m
- b) Sklon svahu skrývky maximálne 60°

Opatrenia proti zosuvom:

Dodržiavaním postupu ťažobných prác podľa POPD a tým dodržiavaním parametrov skrývkových a ťažobných rezov a záverných svahov by k zosuvom v lome nemalo dochádzať.

Spôsob rozpojovania horniny:

V súčasnosti má organizácia KSR – Kameňolomy SR s.r.o. povolené vykonávať trhacie práce veľkého a malého rozsahu na základe Rozhodnutia Obvodného banského úradu v Prievidzi č. 212-732/2016 zo dňa 16.03.2016. Platnosť tohto rozhodnutia je stanovená do 31.12.2025.

Trhacie práce malého rozsahu sú a budú vykonávané podľa platného Technologického postupu trhacích prác pre kameňolom Veľká Čierna na roky 2016 – 2025. Trhacie práce veľkého rozsahu budú vykonávané podľa Generálneho technického projektu clonových odstrelův na rok 2016 – 2025.

Vŕtacie a trhacie práce budú v lome zabezpečované dodávateľsky, pričom pred týmito prácami bude dodávateľskej organizácii zmluvou odovzdané pracovisko, v ktorej budú riešené podmienky pri odovzdaní pracoviska dodávateľskej organizácii s určením, kto bude zodpovedať za bezpečnosť práce a koordináciu jednotlivých bezpečnostných predpisov, havarijného plánu lomu, a dopravno-prevádzkového poriadku. So signálmi pri výkone trhacích prác a pri zabezpečení bezpečnostného okruhu musia byť oboznámený aj zamestnanci odovzdávajúcej organizácie, ktorí sa v čase výkonu trhacích prác budú nachádzať v lome.

Vytýčenie vrtoův pre trhacie práce vykoná poverený zamestnanec dodávateľskej organizácie (streľmajster) po dohode s vedúcim lomu, prípadne so zmenovým technikom lomu.

Dodávateľská organizácia svojimi schválenými vŕtacími súpravami zabezpečí požadované vŕtacie práce s vopred dohodnutými parametrami a tiež zabezpečí dopravu trhaviny na odovzdané pracovisko a vlastný výkon trhacích prác, pri ktorých bude plne zodpovedať za bezpečnosť.

Trhacie práce malého rozsahu bude vykonávať, a za bezpečnosť pri nich bude zodpovedať strelmajster dodávateľskej organizácie s platným oprávnením a odbornosťou pre povrchové dobývanie.

Trhacie práce veľkého rozsahu bude vykonávať, a za bezpečnosť pri nich bude zodpovedať technický vedúci odstrelu dodávateľskej organizácie s platným oprávnením a odbornosťou pre povrchové dobývanie.

Sekundárne trhacie práce sú vykonávané pomocou vývrtových náloží alebo priložnými náložami.

Trhacie práce musia byť vedené tak, aby výška rozvalu bola bezpečná pre odťažbu ťažobnými strojmi.

Mechanizácia:

Takmer všetky práce v lome súvisiace s ťažobnou činnosťou a úpravou suroviny budú mechanizované. Patria k nim vŕtanie potrebné k výkonu trhacích prác, nakladanie suroviny z rozvalu a z dočasných skládok upravenej suroviny a tiež nakladanie resp. navážanie suroviny do násypky úpravárenskej linky, doprava v lome a úprava suroviny v priestore lomu.

Vŕtacie práce v súčasnosti sú a aj budúcom období budú zabezpečované dodávateľským spôsobom vhodným typom vŕtacích súprav. Dodávateľskej organizácii bude potrebné pred zahájením prác pracovisko odovzdať v zmysle § 10 vyhlášky SBU č. 29/1989 Zb. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom na povrchu.

Nakladanie rúbaniny v lome z rozvalu a z dočasných skládok upravenej suroviny bude mechanizované pomocou vhodných typov kolesových prípadne pásových nakladačov a rýpadiel.

Dopravu rúbaniny v priestore lomu od rozvalu do násypky úpravárenskej linky ako aj odvoz upravenej suroviny z dočasných skládok umiestených na plate lomu bude zabezpečená vhodnými typmi nákladných automobilov.

V rámci modernizácie strojového vybavenia môže organizácia zakúpiť a použiť iné vhodné stroje a dopravné zariadenia, ktoré sa bežne používajú pri ťažbe nerastných surovín na povrchu, ako je používané v súčasnosti v lome.

Kontroly, údržby a opravy strojov a mechanizmov sa budú vykonávať v zmysle technologických postupov a návodov na obsluhu a údržby strojov dodaných výrobcom.

Zamestnanci, ktorí budú obsluhovať stroje a mechanizmy používané v lome musia mať príslušné osvedčenia o odbornej spôsobilosti na ich obsluhu a musia byť pravidelne preškoľované z príslušných banských a bezpečnostných predpisov a z predpísanej prevádzkovej dokumentácie.

Elektrifikácia:

Priestor lomu je napojený na vonkajší rozvod elektrickej energie. V ťažobnom priestore je rozvod elektrickej energie vedený podzemným rozvodom a pomocou prenosných elektrických káblov na povrchu.

Napojenie technologickej linky ako aj budov umiestnených v priestore lomu je riešené z elektrickej rozvodne z linky 22 kV. Osvetlenie lomu je riešené podľa platných banských a súvisiacich predpisov.

Banská doprava:

Nakládka rozpojenej horniny je vykonávaná pomocou ťažobných strojov, na vhodné typy nákladných automobilov a dopravovaná do násypky drviča na primárne drvenie a triedenie. Dopravu rúbaniny v priestore lomu od rozvalu do násypky úpravarenskej linky ako aj odvoz upravenej suroviny z dočasných skládok umiestnených na plate lomu bude zabezpečená vhodnými typmi nákladných automobilov.

Doprava v lome sa bude riadiť podľa dopravno-prevádzkového poriadku lomu. Technologická doprava bude zabezpečovaná vlastnými dopravnými prostriedkami, prípadne dodávateľsky a riadi sa dopravno-prevádzkovým poriadkom lomu. Ak technologická doprava bude vykonávaná dodávateľsky, zmluvne budú riešené podmienky a bezpečnosť prepravy. V zimnom období sú cesty udržiavané v zjazdnom stave v zmysle dopravno-prevádzkového poriadku.

Rozvod vody:

Do lomu nie je napojený žiaden prívod vody z existujúceho vodojemu. Zrážkové vody zachytené v dobývacom priestore (banské vody) budú odvádzané do horninového prostredia.

Pre zabezpečenie základných hygienických potrieb zamestnancov lomu je používaná úžitková voda, ktorá je do lomu dovážaná cisternami.

Pitná voda pre zamestnancov je zabezpečená v hygienických plastových obaloch.

III.2.1. Požiadavky na vstupy

III.2.1.1. Záber pôdy

DP Veľká Čierna je vyčlenený mimo zastavané územie obce Veľká Čierna ako i mimo mesta Rajec. Pokračujúca banská činnosť si vyžiada záber nových nelesných pozemkov (ostatné plochy) na parcelách KN C 2709/14 (k.ú. Rajec), KN E 7043/2 (k.ú. Veľká čierna). Navrhovaná zmena činnosti teda predstavuje záber 0,9734 ha. Tieto pozemky sú v súčasnosti vo vlastníctve Slovenskej republiky, navrhovateľ už v súčasnej dobe čaká na predĺženie nájomnej zmluvy.

Pozemky môžu slúžiť na účely vykonávania banskej činnosti – otvárk, prípravy, dobývania a geologického prieskumu v DP s tým, že technická a biologická rekultiváciu pozemkov bude vykonaná v rámci likvidácie banského diela. Táto činnosť je však novou banskou činnosťou ktorá bude predmetom nového posudzovania a musí ju schváliť príslušný banský úrad.

Záberom nových pozemkov dôjde k zásahu do mladých lesných biotopov na rovnakej ploche. Výrubu bude realizovať navrhovateľom resp. ním poverená organizácia podľa potreby navrhovateľa. Výrub drevín bude vykonávaný mimo vegetačného obdobia.

Skrývka bude uložená v priestoroch lomu a po ukončení činnosti bude využitá v rámci rekultivácie.

III.2.1.2. Spotreba vody

Lom nie je pripojený na vodovod a taktiež v ňom nie je vybudovaná studňa. Pre zabezpečenie základných hygienických potrieb zamestnancov lomu je používaná úžitková voda, ktorá je do lomu dovážaná cisternami.

Počas realizácie banskej činnosti sa pitná voda pre zamestnancov lomu bude zabezpečovať malospotrebiteľskými baleniami v súčasných množstvách.

Zachytené zrážkové vody v lome (banské vody) budú naďalej odvádzané do horninového prostredia. V prípade potreby vôd napr. skrápanie komunikácii, budú tieto dovážané v cisternách.

Realizácia navrhovanej zmeny činnosti nebude mať nový vplyv na spotrebu technologickej ani pitnej vody.

III.2.1.3. Energetické zdroje

Priestor lomu je napojený na vonkajší rozvod elektrickej energie. V ťažobnom priestore je rozvod elektrickej energie vedený podzemným rozvodom a pomocou prenosných elektrických káblov na povrchu.

Napojenie technologickej linky ako aj budov umiestnených v priestore lomu je riešené z elektrickej rozvodne z linky 22 kV. Osvetlenie lomu je riešené podľa platných banských a súvisiacich predpisov.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k navýšeniu spotreby elektrickej energie. Predmetom navrhovanej činnosti je len plošné rozšírenie ťažby o cca 1 ha.

III.2.1.4. Dopravná infraštruktúra

Dopravné cesty v zmysle navrhovaného riešenia predstavujú dopravné cesty v lome (vo vnútri územia dobývacích prác) a dopravné cesty mimo lomov (odberateľom mimo DP).

Napojenie na nadradený komunikačný systém pozemných komunikácii zabezpečujú cesty I., II. a III. triedy. Hlavnou cestnou komunikáciou prechádzajúcou širším hodnoteným územím je cesta prvej triedy č. I/64, ktorá prichádza zo severu, od Žiliny a pokračuje na juh, do Prievidze a ďalej na Partizánske a Topoľčany. Druhou cestnou komunikáciou, ktorá umožňuje prepojenie západným smerom, je cesta druhej triedy č. II/517, vedúca z Rajca do Považskej Bystrice. Obe cesty sa napájajú na hlavné dopravné tepny Považia, cestu I/61 a I/18. V smere na juhovýchod sa z cesty I/64 odpája cesta III/51816 Rajec – Ďurčiná.

Vzhľadom na skutočnosť, že predmetom predkladaného oznámenia o zmene činnosti nie je zmena vyťažených množstiev (zostáva na úrovni 450 000 ton) dolomitu sa naďalej predpokladá maximálny výkon drviacej a triediacej linky na 180 000 t/rok. Na základe informácií od navrhovateľa pripomíname, že v posledných rokoch priemerná ročná ťažba vyťaženej suroviny dosahuje cca 290 000 ton, čo predstavuje výrazný podlimit povoleného a posúdeného maxima.

Na vnútornú manipuláciu (transport materiálu) so surovinou budú používané súčasné nákladné automobily. Pre zabezpečenie statickej dopravy nebude potrebné budovať nové samostatné účelové objekty.

III.2.1.5. Nároky na pracovné sily

Predpokladá sa, že v ťažobnej prevádzke bude zachovaný rovnaký počet pracovníkov ako v súčasnosti.

III.2.1.6. Surovinové zdroje

V DP Veľká Čierna vystupujú iba dolomity. Medzi nimi možno rozlíšiť masívne dolomity, ktorých podiel je minimálny. Ďalej sú tu prítomné brekciovité dolomity, ktoré sú prevládajúcim typom a nakoniec rozpadavé dolomity do formy prachov, pieskov, až ostrohranných úlomkov, ktoré sa vyskytujú hlavne v podpovrchových častiach. Jednotlivé typy sa kartograficky nedajú vymedziť, tvoria pozvoľné prechody. Surovina ložiska je horizontálne uložená a je členená zlomami so strmým úklonom na dve významné kryhy a množstvo menších. Surovina ložiska je homogénna, bez škodlivých prímiesí a vložiek.

Navrhovanou zmenou činnosti nevzniknú požiadavky na dobývanie novej suroviny. Predmetom navrhovanej zmeny je pokračovanie ťažby a úpravy dolomitu v DP Veľká Čierna s využitím vybudovaného technologického zázemia a vybudovanou areálovou dopravou napojenou na verejnú dopravnú sieť. Ročná ťažba neprekročí v súčasnosti povolené množstvo 450 000 t/rok. Ročné množstvo vydobytého materiálu závisí nie len od technológii ale aj od dopytu po surovine.

Pre ilustráciu reálne množstvá vydobytého materiálu za posledné roky navrhovateľ uvádza v nasledujúcej tabuľke:

Rok	Celkové množstvo vyrobeného kameniva v t	Prevádzkové hodiny za kalendárny rok
2020	272 964,56	2 766
2021	279 041,54	2 840
2022	322 255,00	2 975
2023	283 742,92	2 803
2024	293 772,73	2 793

III.2.2. Údaje o výstupoch**III.2.2.1. Zdroje znečistenia ovzdušia**

Podľa zákona NR SR č. 146/2023 Z.z. o ovzduší a vyhlášky MŽP SR č. 254/2023 Z.z., ktorou vykonáva zákon a vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z.z., kde v zmysle jej Prílohy č. 1 je možné činnosť ako stacionárny zdroj ZO zaradiť do kategórie:

3. Výroba nekovových minerálnych produktov;**3.10 Kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa,**

a je považovaná za stredný zdroj znečistenia ovzdušia.

Proces otvárký a prípravy na dobývanie predstavuje špecifickú činnosť oproti prevádzke a viac rušivých faktorov pre okolité hodnotené územie. Obdobie pôsobenia nepriaznivých faktorov sa viaže na predpokladaný čas odlesnenia a skrývkových prác na novom zábere územia. Až po vykonávaní skrývkových prác sa začne s odťažbou od najvrchnejšieho ťažobného rezu. Z hľadiska intenzity pôsobenia rušivých faktorov je významná prvá etapa terénnych úprav a prevoz materiálu. Činnosti súvisiace s odkrývkovými prácami budú produkovať predovšetkým hluk, sekundárnu prašnosť a emisie z dopravy a strojných zariadení. Tieto nepriaznivé faktory možno zmierniť vhodnými organizačnými opatreniami

s využitím daností hodnoteného územia a širšieho okolia. Negatívne sprievodné javy činnosti v území majú priestorové a časové ohraňenie a vzhľadom na situovanie DP a vzdialenosť od sídelných jednotiek okolitých obcí nie je predpoklad ich pôsobenia na obyvateľstvo obcí.

Zdrojom znečistenia ovzdušia v lome je vykonávaná banská činnosť – ťažba a úprava dolomitu v povrchovom lome a doprava spracovaného dolomitu k odberateľom, – kde určujúcou škodlivinou znečisťovania ovzdušia sú tuhé znečisťujúce látky (TZL).

Tabuľka 1: Prehľad emisii TZL uvoľnených do prostredia od roku 2020

Rok	Celkové množstvo vyrobeného kameniva v t	Ročné emisie TZL
2020	272 964,56	1,9676
2021	279 041,54	1,7272
2022	322 255,00	2,533
2023	283 742,92	1,9424
2024	293 772,73	1,8285

Podľa záverov rozptylovej štúdie pre stavbu Úprava dolomitického kameniva Baranová (HESEK, 2008) sa kameňolom na obytnej zástavbe vo Veľkej Čiernej negatívne prejaví relatívne nízkou prašnosťou. Na obytnej zástavbe vo Veľkej Čiernej dosahuje príspevok kameňolomu ku krátkodobej koncentrácii PM_{10} hodnotu okolo $7 \mu g.m^{-3}$, čo je len 14 % limitnej hodnoty. Limitná hodnota pre PM_{10} je $50 \mu g.m^{-3}$ – je prekročená do vzdialenosti 180 m od zdroja, čo je prakticky ešte v areáli kameňolomu.

Vplyv kameňolomu na znečistenie ovzdušia mesta Rajca je vzhľadom na vzdialenosť minimálny. Príspevok prepravy kameniva v porovnaní so súčasným znečistením ovzdušia je zanedbateľný.

III.2.2.2. Odpadové vody

Z hydrologického hľadiska ide o ložisko s veľmi jednoduchými hydrologickými pomermi, lom sa nachádza nad miestnou eróznou brázdou, ložisko nie je zvodnené. Dopĺňovanie zásob podzemnej vody je len z atmosférických zrážok. Hladina podzemnej vody je pod najnižšou ťažobnou úrovňou. Prípadné prítoky podzemných vôd budú riešené samoodtokom. V období sucha je ložisko prakticky bez vody. Zrážková voda vsakuje do hlbších častí dolomitového masívu s dobrou puklinovou priepustnosťou.

Nakladanie s vodami v prevádzke:

- Sprlaškové odpadové vody – odvedené do žumpy
- Technologické vody – nebuzdú vznikať
- Dažďové vody zo striech – odvedené do terénu
- Dažďové vody zo spevnených plôch – odvedené do terénu
- Vody z povrchového odtoku – odvedené do terénu
- Banské vody – infiltrácia do horninového prostredia, prípadne odtok do terénu

Produkcia splaškových vôd:

Je rovná potrebe pitnej vody. Špecifická potreba vody pre priamu potrebu v obvyklej jednozmennej prevádzke je vyčíslená nasledovne:

$$51 \times 5 \text{ osôb} \times 1 \text{ pracovná zmena} \times 250 \text{ pracovných dní} = 6\,250 \text{ l} = 6,25 \text{ m}^3$$

Špecifická potreba vody na nepriamu potrebu pre kategóriu zamestnancov v priemysle – podniky s horúcou prevádzkou a prašnou prevádzkou alebo horúcou a čistou prevádzkou:

$$120 \text{ l} \times 5 \text{ osôb} \times 1 \text{ pracovná zmena} \times 250 \text{ pracovných dní} = 150\,000 \text{ l} = 150 \text{ m}^3$$

Podľa § 3 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Z.z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov sa banské vody na účely tohto zákona považujú za povrchové alebo podzemné vody a vodný zákon sa na ne vzťahuje, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Osobitným predpisom je zákon č. 44/1988 Z.z. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý v § 40 ods. 1 uvádza, banskými vodami sú všetky podzemné, povrchové a zrážkové vody, ktoré vnikli do hlbinných alebo povrchových banských priestorov bez ohľadu na to, či sa tak stalo priesakom alebo gravitáciou z nadložia, podložia alebo boku alebo jednoduchým vtekaním zrážkovej vody, a to až do ich spojenia s inými stálymi povrchovými alebo podzemnými vodami.

Podľa § 40 ods. 2 banského zákona je organizácia pri banskej činnosti oprávnená

- a) bezodplatne užívať banské vody pre vlastnú potrebu,
- b) bezodplatne užívať na základe povolenia orgánu štátnej vodnej správy banskú vodu ako náhradný zdroj pre potrebu tých, ktorí boli poškodení stratou vody vyvolanou činnosťou organizácie,
- c) vypúšťať banskú vodu, ktorú nepotrebuje pre vlastnú činnosť, do povrchových, prípadne do podzemných vôd a odvádzať ju, pokiaľ je to potrebné, aj cez cudzie pozemky spôsobom a za podmienok určených orgánom štátnej vodnej správy a orgánom verejného zdravotníctva.

III.2.2.3. Odpady

S navrhovanou činnosťou nesúvisí priamo produkcia odpadov. Nepriamo vznikajú odpady v rámci prevádzky mechanizácie a prevádzky lomu vrátane vedľajšej činnosti – údržba a oprava dopravných mechanizmov, strojných zariadení na technologických linkách, kde vznikajú hlavne nebezpečné odpady. Komunálny odpad (20 03 01) vznikajúci počas prevádzky bude zneškodňovaný v súlade s VZN obce.

Nebezpečný odpad bude zhromažďovaný vo vyhradenom priestore zabezpečenom v súlade so zákonom NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zneškodňovaný oprávnenou osobou. Nebezpečný odpad bude odovzdávaný zmluvne oprávnenej osobe na nakladanie s nebezpečným odpadom, pričom sa nepočíta s navýšením bilancie odpadov pri činnosti pôvodcu a nedôjde ani k zmene ich druhovej skladby.

Tabuľka 2: Zoznam odpadov pravdepodobne vznikajúcich počas prevádzky navrhovanej zmeny činnosti zaradených podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

Číslo odpadu	druhu	Druh odpadu	Kategória odpadu	Množstvo v t.	Spôsob zhodnocovania
15 01 10		Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok	N	0,01	D1
15 02 02		Absorbenty filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie	N	0,01	D1
20 03 01		Zmesový komunálny odpad	O	1	D1

Vrchné, prípadne vnútorné skrývky, ktoré budú vznikať v procese prípravy, otvárk, resp. dobývania budú deponované v priestore lomu a neskôr použité na jeho rekultiváciu.

III.2.2.4. Hluk a vibrácie

Zariadenie pracoviska Kameňolom Veľká čierna – Baranovo do rizikových prác – rizikový faktor: hluk.

Na základe merania expozície hluku dňa 17.07.2007 protokol č. 46/07 pracovníkmi Regionálneho úradu verejného zdravia v Žiline bolo RÚVZ vydané rozhodnutie A/2007/04959/PPL zo dňa 21.12.2007:

Do tretej kategórie rizikových prác vykonávaných na pracovisku Kameňolom Veľká čierna – Baranová zaraďujú tieto práce:

Obsluha linky (obsluha doopravných pásov, obsluha presypov a triediče, čistenie sít triedičov), rizikový faktor: hluk, kategória: 3.

V roku 2023 vykonala meranie expozície hluku spoločnosť Pro Benefit s.r.o. Táto vo svojom závere konštatuje že horná akčná hodnota, dolná akčná hodnota expozície hluku je prekročená pre obsluhu technologickej linky. Limitná hodnota expozície hluku nie je prekročená.

Vibroakustická štúdia pre kameňolom Veľká Čierna – Baranová bola vypracovaná Ing. Šimonom v roku 2008. Nižšie sú uvádzame závery vibroakustickej štruktúr.

Vibroakustická štúdia pre projekt „Kameňolom Veľká Čierna – Baranová“ bola vypracovaná v roku 2007 z dôvodu navýšenia ročnej ťažby dolomitu na 500 000 t/ročne (súčasná maximálna ťažba). Kameňolom sa nachádza v blízkosti komunikácie II/517, juhovýchodne vo vzdialenosti cca 550 m od obce Veľká čierna a v blízkosti golfového areálu Golf park Rajec.

Cieľom vykonanej objektivizácie vibroakustických pomerov pre projekt „Kameňolom Veľká Čierna – Baranová“ bol vypracovať vibroakustickú štúdiu pre stupeň posudzovania EIA.

Hodnotenie hluku z hľadiska nepriaznivého pôsobenia na zdravie ľudí sa robí porovnávaním posudzovanej hodnoty LR,Aeq (nameraná hodnota určujúcej veličiny zväčšená o neistotu merania alebo predpokladaná hodnota určujúcej veličiny upravená korekciami a stanovená na referenčný časový interval) s prípustnými hodnotami.

O prekročení alebo neprekročení prípustných hodnôt sa rozhoduje podľa toho, ktorá z nasledujúcich nerovností je splnená: ak LR, Aeq PH, prípustná hodnota nieje prekročená. Na základe meraní existujúcej situácie v meracích bodoch M1, M2, M3 pri odstrele v kameňolome kde bolo použité 200 kg nepriamej trhaviny DAP a 10 kg trhaviny PERUNIT, 8 ks elektrických rozbušiek. V strednej etáži bolo 8 vrtov z toho štyri – 8 m a štyri – 10,5 m, štúdia konštatuje, že podľa limitov prípustných hodnôt hluku z iných zdrojov vo vonkajšom prostredí v obytnom území a iných chránených objektoch pre denný čas prípustných hodnôt nie je prekročená.

Dynamické odozvy technickej seizmicity pri odstrele v kameňolome kde bolo použitých 200 kg DAP a 10 kg PERUNIT. Vibrácie v záujmovom území v meracích bodoch M1, M2, M3 vykazujú maximálne a vrcholové hodnoty rýchlosti kmitania v smere „z“ rádovo menšie ako medzné hodnoty pre triedu odolnosti stavebných objektov B v zmysle STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií – 09/1997, a triedy významnosti objektov U v zmysle STN 73 0031 Spôľahlivosť stavebných konštrukcií a základových pôd – 01/1993.

Štúdia konštatuje, že podľa limitov prípustných hodnôt určujúcich veličiny vibrácií vo vnútornom prostredí budov podľa tab. 4 kap. 1 a to otrasy a vibrácie s veľkou dynamikou vyskytujúce sa niekoľkokrát za deň neprekračujú pre denný čas prípustné hodnoty.

Dňa 20.03.2025 bola doručená na RÚVZ so sídlom v Žiline od navrhovateľa žiadosť, v ktorej požaduje poskytnutia usmernenia/rady ohľadom potreby vypracovania novej vibroakustickej štúdie pre navrhovanú činnosť „*Ložisko Veľká Čierna – Baranová, rozšírenie priestoru ťažby v rámci dobývacieho priestoru*“. RÚVZ v závere listu (RÚVZZA/OPPL/1305/3303/2025) konštatuje, že vypracovanie novej vibroakustickej štúdie bude potrebné len pokiaľ dôjde k zmenám a k navýšeniu ročnej ťažby dolomitu v DP Veľká Čierna lom Baranová oproti ťažby, ktorá je uvedená vo vibroakustickej štúdii vyhotovenej v auguste 2008. Navrhovaná zmena činnosti nepredstavuje takéto navýšenie.

III.2.2.5. Žiarenie a fyzikálne polia

Realizácia navrhovanej činnosti nepodmieňuje vznik a pôsobenie žiarenia a iných fyzikálnych polí na blízke ani vzdialené okolie.

Elektromagnetické žiarenie by mohlo mať vplyv na zdravie človeka iba pri dlhodobom účinku (mesiace, roky) a v tesnej blízkosti zdroja žiarenia (napr. transformátora, nadzemného elektrického vedenia), čo je možné v danom prípade vylúčiť - na dostatočnú vzdialenosť od obytnej zóny nie je zdraviu škodlivé.

III.2.2.6. Teplo, zápach a iné výstupy

Navrhovaná zmena činnosti vzhľadom k jej charakteru nie je a nebude zdrojom tepla ani zápachu

III.2.2.7. Doplnujúce údaje

V rámci navrhovanej činnosti sa neplánuje realizácia žiadnych stavieb alebo inžinierskych sietí a pod., ani žiadne demolácie či asanácie.

Nepredpokladáme, že realizáciou navrhovanej zmeny činnosti dôjde oproti súčasnému stavu k zásadným zmenám v oblasti „vstupov“ a „výstupov“ súvisiacich s ťažbou v DP. Množstvo vydobytého nerastu bude identické ako v súčasnosti (max. 450 000 t/rok).

III. 3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie

Vzhľadom na prevádzkové a technologické podmienky ťažby dolomitu (množstvá dopravných a ťažobných strojov, kvalitu ťaženého nerastu, technológiu výroby produktov a požiadaviek odberateľov) dôjde k postupnej ťažbe v rozšírených ťažobných priestoroch v určenom DP Veľká Čierna.

V sekundárnej krajinskej štruktúre hodnoteného územia rozšírením ťažby (o 0,9734 ha) v extraviláne obce Veľká Čierna a mesta Rajec dôjde k plošnému rozšíreniu povrchovej ťažby nerastu v DP Veľká Čierna a pokračovaniu v banskej činnosti v určenom DP. Vzhľadom na skutočnosť, že pokračovanie banskej činnosti a úpravy dolomitov sú situované v určenom DP možno konštatovať, že navrhovaná zmena činnosti je v území funkčne rezervovanom pre účely ťažobného priemyselného využitia a ťažba nerastu je regulovaná DP Veľká Čierna. Krajinná štruktúra a vzhľad krajiny sa v hodnotenom území zmení spoločensky akceptovateľným spôsobom.

Rozšírenie ťažby dolomitu v DP Veľká Čierna (v minulosti už posúdené) nepredstavujú pre územie obce Veľká Čierna a mesta Rajec a jej obyvateľov významnú zmenu. V etape prípravných činností ťažby a výroby dolomitu sa vzhľadom na umiestnenie areálu lomu, kde je sústredená ťažba a výroby dolomitu krátkodobu nepriaznivo prejaví vo zvýšení frekvencie dopravy na miestnej komunikácii II/517.

Navrhovaná zmena činnosti neprináša narušenie pohody a kvality života v blízkych obciach Veľká Čierna, Malá Čierna a meste Rajec i vzhľadom na vzdialenosť určeného DP od nich, konfiguráciu terénu a prítomnosti prírodných bariéry v krajine a taktiež skutočnosťou, že navrhovateľ už v súčasnosti uplatňuje vhodné environmentálne opatrenia pri ťažbe a spracovaní dolomitu.

Z hľadiska príspevku banskej činnosti v DP Veľká Čierna k imisiám zo stredných zdrojov v širšom hodnotenom území (DP Veľká Čierna, LNN Rajec) možno konštatovať, že stredný zdroj znečisťovania ovzdušia – kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa KSR – Kameňolomy SR s.r.o. pripisujú k znečisťovaniu ovzdušia v hodnotenom území i jeho širšom okolí.

III.4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Povolenie podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využívaní nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

III.5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

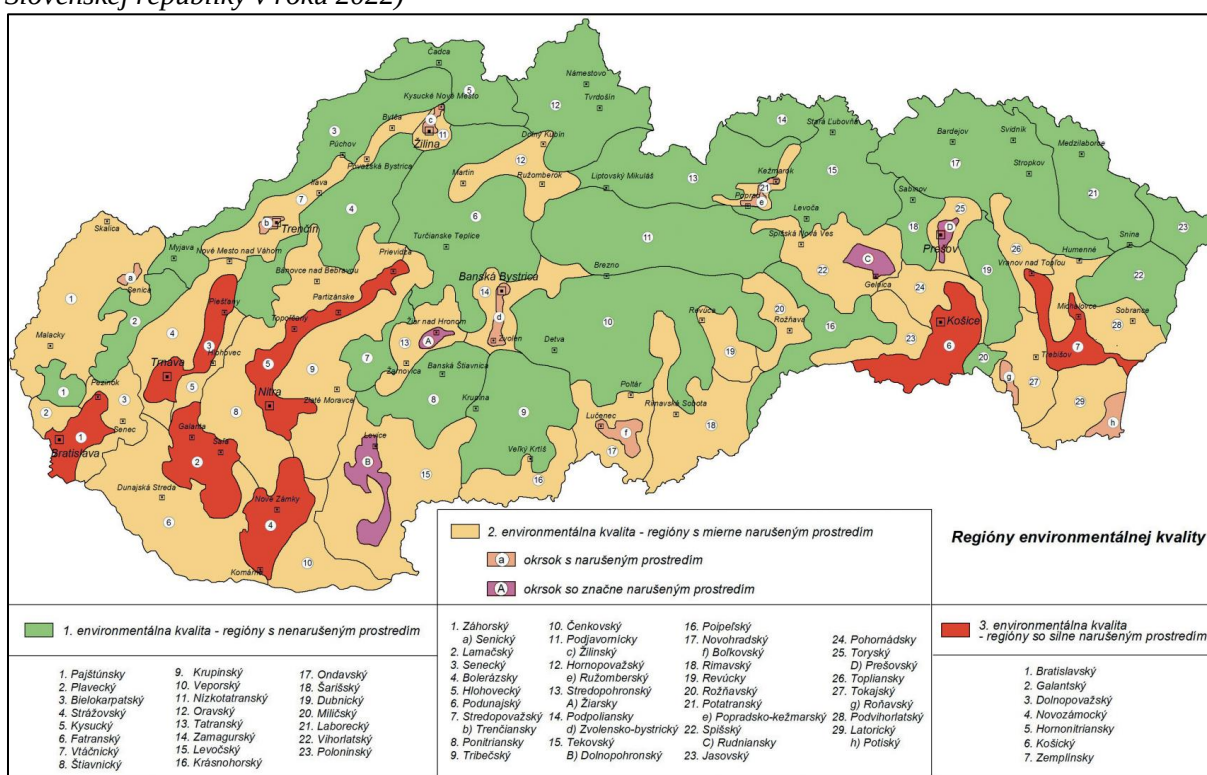
Navrhovaná činnosť svojím rozsahom nepresiahne hranice Slovenskej republiky ani pri neštandardných situáciách (napr. prírodné katastrofy, havárie.)

III.6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí

V procese environmentálnej regionalizácie Slovenska sa zabezpečuje prierezové (interdisciplinárne) hodnotenie stavu ŽP na území SR a vymedzenie najviac zaťažených oblastí z hľadiska životného prostredia. Environmentálna regionalizácia Slovenska vo svojom výsledku charakterizuje úroveň životného prostredia v SR v 5 stupňoch.

Prvý stupeň predstavuje stav životného prostredia najmenej ovplyvnený činnosťou človeka. Druhý a štvrtý stupeň treba chápať ako prechodové hodnoty medzi krajnými stavmi a identifikovaným stredom. Druhý stupeň predstavuje ešte vyhovujúce prostredie a štvrtý stupeň je už narušené prostredie. Tretí stupeň predstavuje stredný podiel ovplyvňovania ŽP činnosťou človeka a teda aj stredný podiel environmentálnych záťaží. Piaty stupeň predstavuje stav životného prostredia zmenený, silne ovplyvňovaný činnosťou človeka, s najvyšším podielom environmentálnych záťaží, či už majú charakter znečistenia ovzdušia, znečistenia vôd, kontaminácie pôd atď. Tie územia, kde sa kumulujú environmentálne záťaže (územia v 4. a 5. stupni) sa označujú ako ohrozené oblasti životného prostredia, resp. zaťažené oblasti. Vymedzené zaťažené oblasti, sú priesečníkom výskytu vyššieho počtu environmentálnych záťaží hodnotených podľa stavu vybraných zložiek životného prostredia a rizikových faktorov.

Obrázok 4: Stupeň environmentálnej kvality územia SR (Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2022)

Z pohľadu kvality životného prostredia a procesu hodnotenia stavu životného prostredia procesom environmentálnej regionalizácie okolie mesta Rajec patrí do regiónu s nenarušeným prostredím. Navrhovanou zmenou činnosti sa existujúci trend v hodnotenom území výrazne nezmení.

III.6.1 Znečistenie horninového prostredia

Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia (MAZÚR, LUKNIŠ, 1980) spadá hodnotené územie do Fatransko-Tatranskej oblasti, na rozhranie južnej časti geomorfologického celku Žilinskej kotliny a Domanižskej kotliny, ktorá je uzavretá medzi Zliechovskou a Súľovskou hornatinou a od Rajeckej kotliny ju oddeľuje nevýrazný prah Na hlinách (východné ohraničenie lokality).

Územie je typickou kotlinovou pahorkatinou so zvlneným, hladko modelovaným reliéfom s relatívnymi výškami 50 – 120 m. Vyskytuje sa tu sústava nepravidelne rozložených plochých chrbtov a sieť mladých, nehlbokých údolí, v blízkosti sa nachádza údolie potoka Čierňanka.

Geologická stavba

Z geologického hľadiska je hodnotené územie zložené, na jeho stavbe sa podieľajú komplexy druhohôr, treťohôr a kvartéru.

Mezozoikum:

Jedná sa o úzky pás v širšom záujmovom území, kde svojim výbežkom zasahuje chočský priekrov Strážovských vrchov. Je to morfológicky najvýraznejšia časť územia. Budovaná je prevažne svetlými, jemne kryštalickejšími, miestami laminovanými brekciovitými dolomitmi.

Terciér:

Domaňžská kotlina sa rozkladá pri vnútornom okraji pribradlovej zóny. Je porušená systémom prešmykov smerujúcich do vnútra kotliny. Je vyplnená sedimentmi treťohorného mora. Popri zlepencoch ide o mocnejší flyš. Bazálny paleogén vystupuje pozdĺž predpokladanej nevýraznej tektonickej poruchy SJ smeru spod flyšovej výplne kotliny. Tvoria ho hrubé homogénne klastiká – zlepenca a brekcie. Valúny tvoria prevažne dolomity, menej vápence. Tmel medzi zrnami je karbonátovo-piesčitý, prípadne piesčito-ílovitý. Paleogénny flyš – flyšová výplň kotliny Bančeka, Sedlisko je charakterizovaná striedaním ílovcov a pieskovcov, miestami s polohami zlepenčov v hrúbke od niekoľko cm do niekoľko metrov. Dlhé šošovkovité telesá sa na oboch stranách vytrácajú.

Kvartér je vyvinutý v dvoch genetických typoch:

- Fluviálne sedimenty sú vyvinuté v úzkom pruhu pozdĺž potoka Čierňanka a vyplňajú jeho úzku nivu. Sú to štrkovité a hlinito-piesčité naplaveniny toku.
- Deluviálne sedimenty sú vyvinuté v hrubších vrstvách na okrajoch svahov a v bočných údoliach, kde sa najmä vplyvom vody ukladajú zvetraliny skalného podkladu. Ide hlavne o íly a suty – úlomky dolomitov a vápencov s premenlivou výplňou ílov a hlin.

Geodynamické javy

V širšom hodnotenom území nie je dokumentovaný výskyt významných geodynamických javov charakteru svahových pohybov (ŠIMEKOVÁ, MARTINČEKOVÁ a kol., 2006). V strmších polohách s výskytom jemnozrnných zemín sa vyskytujú plytšie zosuvy.

Seizmicita územia

V zmysle „Mapy seizmických oblastí“ (STN 73 0036) sa lokalita nachádza v pásme, v ktorom maximálna intenzita seizmických otrasov nepresiahne hodnotu 7° stupnice makroseizmickej intenzity MSK-64.

V hodnotenom území i jeho širšom okolí sa nenachádzajú činnosti ktoré by boli zdrojom kontaminácie horninového prostredia.

III.6.2 Znečistenie ovzdušia

Znečisťovanie ovzdušia predstavuje široký problém ovplyvňovaný rôznymi faktormi. V súlade s požiadavkami zákona č. 146/2023 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov je územie Slovenskej republiky rozdelené do 8 zón a 2 aglomerácií a v rámci nich 13 oblastí riadenia kvality ovzdušia pre oxid siričitý, oxidy dusíka, častice PM₁₀, častice PM_{2,5}, benzén, polycyklické aromatické uhľovodíky a oxid uhoľnatý. Na základe meraní SHMU v rokoch

2018 – 2020 nie je územie mesta Rajec ako aj jeho širšie okolie územím riadenej kvality ovzdušia.

Tabuľka 3: Zoznam významných veľkých a stredných zdrojov emisií v širšom hodnotenom území za rok 2023 (<http://www.air.sk/>)

Činnosť	Spoločnosť	Obec	TZL	SO _x	NO _x
Lom Veľká Čierna	BEKAM s.r.o.	Veľká Čierna	11,979	-	-
Technologická linka	DOLKAM ŠUJA a.s.	Šuja	14,350	-	-
Výroba a spracovanie mletých vápencov	Cementáreň Lietavská Lúčka a.s.	Lietavská Lúčka	4,210	5,123	-
Paroplynový cyklus	Teplárne Považská Bystrica	Považská Bystrica	3,974	-	63,669
Výroba tesniacich pást	UNI-TECH s.r.o.	Považská Bystrica	4,704	-	-

Tabuľka 4: Inventarizácia emisií stredných a veľkých stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia SR v okrese Žilina za rok 2020 až 2023 (<https://neisrep.shmu.sk>)

	2023	2022	2021	2020
TZL	105	112,9	113,7	109,5
NH ₃	34,29	28,08	29,11	31,03
NO _x	257,5	254,5	269	265,7
SO ₂	126,8	117,8	123,2	143,3
TOC	410,5	399,7	330,5	267,9
CO	138,6	135,2	137,7	125,4
CO ₂	38 769	40 780	43 968	225 788

Z hľadiska emisií znečisťujúcich látok je územie obce Veľká Čierna mimo dosahu emisií zo zdroja veľkých aglomerácie, priemerná ročná koncentrácia tu dosahuje len mierne hodnoty. Na znečistenie ovzdušia v obci má dominantný vplyv veľký počet tepelných zdrojov, automobilová doprava (cesta II/517), a ťažba v kameňolomoch. V katastrálnom území obce sa nachádzajú 2 lomy na ťažbu dolomitu:

- DP Veľká Čierna – Petrová (381) – D.A.L., spol. s.r.o.
- DP Veľká čierna – Baranová (492) – KSR – Kameňolomy SR s.r.o.

Základné údaje o zdrojoch znečisťovania ovzdušia v území rozšírenie:

Podľa zákona NR SR č. 146/2023 Z.z. o ovzduší a vyhlášky MŽP SR č. 254/2023 Z.z., ktorou vykonáva zákon a vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z.z., kde v zmysle jej Prílohy č. 1 je možné činnosť ako stacionárny zdroj ZO zaradiť do kategórie:

3. Výroba nekovových minerálnych produktov;

3.10 Kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa,

a je považovaná za stredný zdroj znečistenia ovzdušia.

Zdrojom znečisťujúcich látok pri ťažbe dolomitu je:

➤ Odstrely	➤ Terciárne drvenie
➤ Vrtanie hornín	➤ Terciárne triedenie
➤ Nakladanie rúbaniny na autá	➤ Odvoz kamniva
➤ Vykládka rúbaniny z aut	➤ Presyp dopravných pásov
➤ Primárne drvenie	➤ Terciálne jemné drvenie
➤ Primárne triedenie	➤ Terciálne jemné triedenie
➤ Presypy dopravných pásov	➤ Presypy dopravných pásov

V DP Veľká Čierna sa pracuje celoročne na jednu smenu. Emisia objektu sa počíta pre vrtanie horniny, nakládku a vykládka rúbaniny na autá na ročnú kapacitu 450 000 t, čo pri emisnom faktore 0,5 g TZL na tonu vyťaženého kameňa predstavuje 250 kg TZL za rok. Pri rozstreku vody sa však emisie dramaticky znižujú. Pri výpočte emisie sa uvažovalo s vlhkosťou kameniva 4 -5 %.

Kameňolom sa na obytnej zástavbe vo Veľkej Čiernej negatívne prejaví relatívne nízkou prašnosťou. Na obytnej zástavbe vo Veľkej Čiernej dosahuje príspevok kameňolomu ku krátkodobej koncentrácii PM 10 odnotu okolo $7 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$, čo je 14 % limitnej hodnoty. Limitná hodnota pre PM 10 je prekročená do vzdialenosti cca 150 m od zdroja, čo je prakticky ešte v areáli kameňolomu. Vplyv kameňolomu na znečisťovanie ovzdušia Rajca je vzhľadom na vzdialenosť a prítomnosť bariér minimálna (HESEK, 2008).

III.6.3. Kvalita povrchových vôd

Územie patrí do povodia rieky Rajčanka (4-21-06-144), ktorá preteká východne od lokality navrhovanej činnosti. Rieka prameniaca v Strážovských vrchoch juhozápadne od obce Čičmany. Preteká celým územím Rajeckej doliny a Žiliny sa vlieva do Váhu. Je tokom III. rádu. Dĺžka toku je 47,5 km a jej povodie predstavuje 359 km². Priemerný prietok 4,0 m³/s. Tok Rajčanka je podľa vyhlášky 211/2005 Z.z. ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov evidovaný v zozname vodohospodársky významných vodných tokov Slovenska.

Podľa hodnotenia kvality povrchových vôd Slovenska 2023, spracovanej SHMÚ Bratislava sú publikované nasledovné údaje o kvalite vody v toku Rajčianka, do povodia ktorého patrí hodnotené územie.

Tabuľka 5: Výsledky hodnotenia kvality povrchových vôd v rieke Rajčanka monitorovaných v roku 2023 podľa nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z. z.,

Tok Rajčianka, miesto odberu: Rajčianka - Kľače, riečny kilometer: 21,4						
Kód VU: SKV0038	Q ₍₃₅₅₎ : 0.36		Q ₍₂₇₀₎ : 0.735		Q _(A) : 1.845	Q ₍₁₎ : 14
Názov ukazovateľa	Symbol	Jednotka	Minimum	Maximum	Priemer	Hodnotenie
Rozpustený kyslík	O ₂	mg/l	8.28	14.30	11.23	A
Biochemická spotreba kyslíka	BSK-5	mg/l	1.4	5.4	2.6	A
Chemická spotreba kyslíka Cr	CHSKCr	mg/l	10.0	30.0	8.7	A
Celkový organický uhlík	TOC	mg/l	2.09	5.75	3.40	N
Reakcia vody	pH	-	8.06	8.40	8.28	A
Teplota vody	t vody	°C	0.0	17.3	9.9	A
Vodivosť	EK	mS/m	42.0	62.9	50.7	A
Amoniakálny dusík	N-NH ₄	mg/l	0.07	0.51	0.18	A
Dusičnanový dusík	N-NO ₃	mg/l	0.95	2.21	1.34	A
Celkový fosfor	Pcelk.	mg/l	0.026	0.120	0.051	A
Celkový dusík	Ncelk.	mg/l	1.4	3.0	2.0	A

Kvalita povrchových vôd je ovplyvňovaná jednak bodovými zdrojmi znečisťovania a na druhej strane rozptýlenými zdrojmi znečisťovania povrchových vôd. Bodové zdroje znečisťovania predstavujú napríklad výpuste z poľnohospodárskych fariem, priemyselných areálov, turistických a rekreačných zariadení a pod. Tieto zdroje môžu byť monitorované. Rozptýlené zdroje znečisťovania sa nedajú monitorovať a predstavujú poľnohospodárske aktivity, lesohospodárske činnosti, obyvateľstvo nepripojené na kanalizačný systém a iné.

Na základe aktivít, ktoré sú vykonávané v širšom hodnotenom území môžeme predpokladať, že na kvalitu povrchových vôd majú vplyv najmä odpadové vody z SeVS a.s., ČOV a kúpaliska Veronika v Rajci, ČOV Slovenských liečebných kúpeľov, a. s. Rajecké Teplice a neodkanalizované obytné súbory, poľnohospodárske a lesohospodárske aktivity.

V blízkosti lokality navrhovanej činnosti preteká potok Čierňanka. Má dĺžku 21 km. Je to ľavostranný prítok Rajčanky a je tokom IV. rádu. Zaberá povodie 158 km², priemerný sklon toku je 14 ‰, na dolnom toku 4,6 ‰, priemerný prietok dosahuje v ústí 2,82 m³/s a špecifický odtok je 17,91 l/km²/s. Horný tok, po sútok s Čadečkou, sa často označuje ako Skaliťanka. Severná hranica povodia Čierňanky je zároveň súčasťou Hlavného európskeho rozvodnia.

III.6.4. Kontaminácia podzemných vôd

Hodnotené územie navrhovanej zmeny činnosti v DP Veľká Čierna – Baranová spadá do hydrologického rajónu QP – 029 Paleogén a kvartér časti Žilinskej kotliny a východného kraja Súľovských vrchov. Systém cirkulácie podzemných vôd v širšom okolí hodnoteného územia možno charakterizovať ako obeh v komplexoch mezozoika, paleogénu a kvartéru.

Horniony mezozoika sú v hodnotenom území tvorené dolomitmi, ktoré sú viac porušené a sú charakteristické väčším množstvom prameňov menších výdatností. Komplex paleogénu, reprezentovaný ílovcami a pieskovcami Rajeckej kotliny neposkytuje vhodné podmienky pre obeh a sústredovanie podzemných vôd. Pramene sa vyskytujú spravidla na okraji kotliny na stiku s mezozoikom, mimo záujmového územia.

Kvartérne sedimenty majú rôznu hydrologickú hodnotu podľa litologického zloženia a morfolologickej dispozície. Delúvia sú značne zahlinené a suťové pramene sú málo výdatné a nestále. Oveľa väčší význam majú alúviá, ktoré sú nositeľmi podzemnej vody v údolnej nive. Aluviálne náplavy Rajčanky sú mocné 1- 3 m, no úroveň hladiny podzemných vôd je vysoko, takže vytvára v nižších miestach stále alebo sezónne a močiariská rašelinového typu.

Hodnotené ložisko je tvorené dolomitom s pomerne vysokým stupňom rozrušenia. Materiál obsahuje všetky frakcie od múčky až po celistvé bloky dolomitu. Takéto zrnitostné zloženie značne obmedzuje možnosť veľkých tektonických porúch schopných sústrediť a viesť podzemnú vodu v ložisku.

Geologicko-prieskumnými prácami v minulých prieskumoch, ako aj realizovanou ťažbou neboli zistené žiadne významnejšie zdroje podzemných vôd. Pramene podzemnej vody, využívané, ako zdroj pitnej vody sa nachádzajú mimo hodnoteného ložiska a mimo dosahu rušivých vplyvov ťažby.

Po hydrologickej stránke ložisko patrí k typu krajiny s negatívnou bilanciou podzemných vôd do 2 l/s^{-1} .

Súčasný dobývanie ložiska neovplyvňuje hydrologický režim. Zrážkové vody vsakuje do hlbších častí dolomitového masívu s dobrou puklinovou priepustnosťou, alebi je odvádzaná rigólmi z DP. V lome nie sú evidované trvalé pramenné vývery. Doplnovanie zásob podzemnej vody je len z atmosferických zrážok a hladina podzemnej vody je pod najnižšou ťažobnou úrovňou. V období sucha je ložisko prakticky bez vody.

Monitorovacia sieť kvality podzemných vôd v oblasti Strážovských vrchov zasahuje do žilinského kraja iba jedným využívaným vrtom – Fačkov. Prekročenie limitov stanovených nariadením vlády SR 282/2010 Z.z. nebolo zaznamenané. Podzemné vody v hodnotenom území patria medzi relatívne málo kontaminované.

III.6.5. Kontaminácia pôd

Pôdy v katastri obce Veľká čierna patria prevažne do 1 - 2. Triedy kontaminácie (78%) – relatívne čisté - mierne kontaminované (<http://www.beiss.sk/>, 2022). Podľa „Mapy kontaminácia pôd“ (ATLAS KRAJINY SR, 2002) sú tiež pôdy v oblasti hodnoteného územia nekontaminované pôdy resp. mierne kontaminované pôdy. Kontaminácia pôd sa určuje na základe geogénne podmieneného obsah niektorých rizikových prvkov dosahujúcich limitné hodnoty z hľadiska obsahu rizikových prvkov As, Ba, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, V.

V hodnotenom území nebol realizovaný prieskum zameraný na overenie kvality pôd dotknutého územia. Podľa údajov z „Geochemického atlasu Slovenskej republiky, časť V Pôdy (online) (ČURLÍK, ŠEFCÍK, 2012) sú obsahy sledovaných prvkov v pôdnej sonde GAP-ZA-062 situovanej približne 400 m západne od hodnoteného územia uvedené v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka 6: Výsledky z čiastkového monitorovacieho systému PÔDA zo sondy GAL- ZA-062 (<https://apl.geology.sk/atlaspody/>)

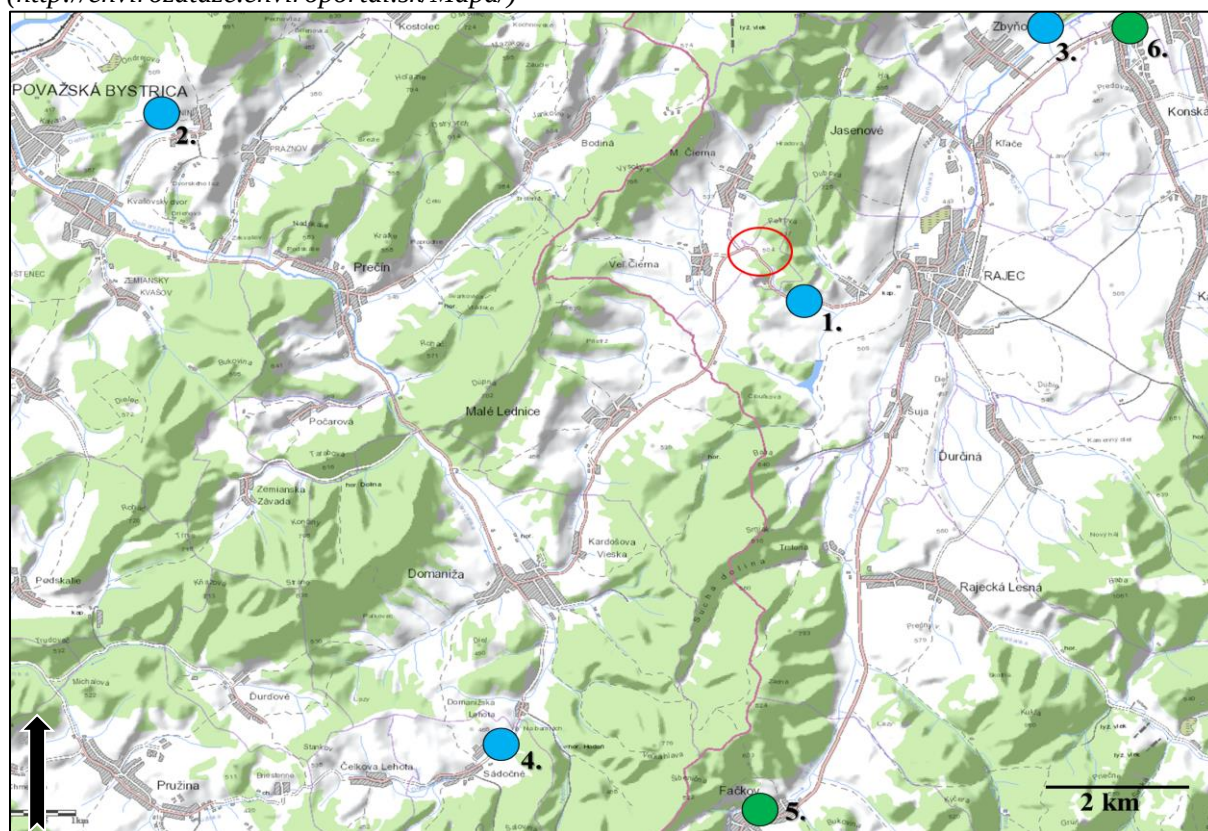
	Horizont A	Horizont C		Horizont A	Horizont C
Aktívna pôdna reakcia [pH/H ₂ O]	7,88	8,52	Ga [mg/kg]	9	7
Al [%]	5,95	4,04	Hg [mg/kg]	0,05	0,03
As [mg/kg]	12	17,1	K [%]	2,12	1,29
Ba [mg/kg]	358	185	Mg [%]	1,61	5,52
Cr [mg/kg]	82	41	Ni [mg/kg]	34	24
Ce [mg/kg]	68	38	La [mg/kg]	37	21
Cu [mg/kg]	30	22	Pb [mg/kg]	20	8
F [mg/kg]	400	400	Rb [mg/kg]	96	23
V [mg/kg]	87	56	Sr [mg/kg]	81	74

III.6.5.1. Pôdna erózia

V širšom hodnotenom území sa prejavuje v malej miere latentná erózia miestnych potokov pri zvýšenej hladine vody v koryte. Vodná plošná erózia sa v území vyskytuje len na plochách nad 7°, avšak bez výskytu erózie pôdy, nakoľko sa jedná o DP bez výskytu pôdy.

III.6.6. Environmentálne záťaž

Obrázok 5: Obrázok 7: Výrez z mapy environmentálnych záťaží v okolí hodnoteného územia (<http://envirozataze.enviroportal.sk/Mapa/>)

- Pravdepodobné environmentálne záťaž
- Environmentálna záťaž
- Sanovaná/rekultivovaná lokalita
- Pravdepodobná environmentálna záťaž aj sanovaná/rekultivovaná lokalita
- Environmentálne záťaž aj sanovaná/rekultivovaná lokalita

	Identifikátor EZ:	Názov lokality:	Druh činnosti:	Registrovaná ako:
1.	SK/EZ/ZA/1059	bývalá riadená skládka TKO - Baranová	Rajec - bývalá riadená skládka TKO - Baranová	A
2.	SK/EZ/PB/619	neriadená skládka Podmanín	Považská Bystrica - neriadená skládka Podmanín	A
3.	SK/EZ/ZA/1066	bývalá riadená skládka TKO	Zbyňov - bývalá riadená skládka TKO	A
4.	SK/EZ/PB/620	hospodársky dvor	Sádočné - hospodársky dvor	A
5.	SK/EZ/ZA/1053	skládka TKO, centrum obce	Fačkov - skládka TKO, centrum obce	C
6.	SK/EZ/ZA/1061	ČS PHM	čerpacia stanica PHM	C

III.6.7. Hluk

Z hľadiska typov zdrojov hluku, ktoré sa vyskytujú v okolí hodnoteného územia rozlišujeme hluk z povrchovej ťažby a úpravy dolomitu, mobilných zdrojov podzemnej dopravy.

Navrhovaná zmena činnosti je sitovaná východne cca 3 km od obytnej časti obce Veľká Čierna a cca 5 km od obytnej časti mesta Rajecvo v súčasnosti prevádzkovanom lome Veľká Čierna. Lom susedí na západe za cestou II/517 s prevádzkou kameňolomu Baranová a vo vzdialenosti cca 650 v smere na juh v členitej lesnej krajine s kameňolomom Rajec. S výnimkou západnej strany DP susedí s lesnými podrastami ktoré sú súčasťou LHC Rajecké Teplice.

Hodnotené územie je súčasťou územia s dominantným funkčným využitím pre plochy pozemkov ktoré slúži na ťažbu nerastov a surovín. Pre danú kategóriu územia (IV. územia bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodou) sú najvyššie prípustné ekvivalentné hladiny hluku vo vonkajšom priestore stanovené podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v hodnotách 70 dB pre dennú dobu, 70 dB pre večer a 70 dB pre noc (22:00 – 06:00).

Tabuľka 7: Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí

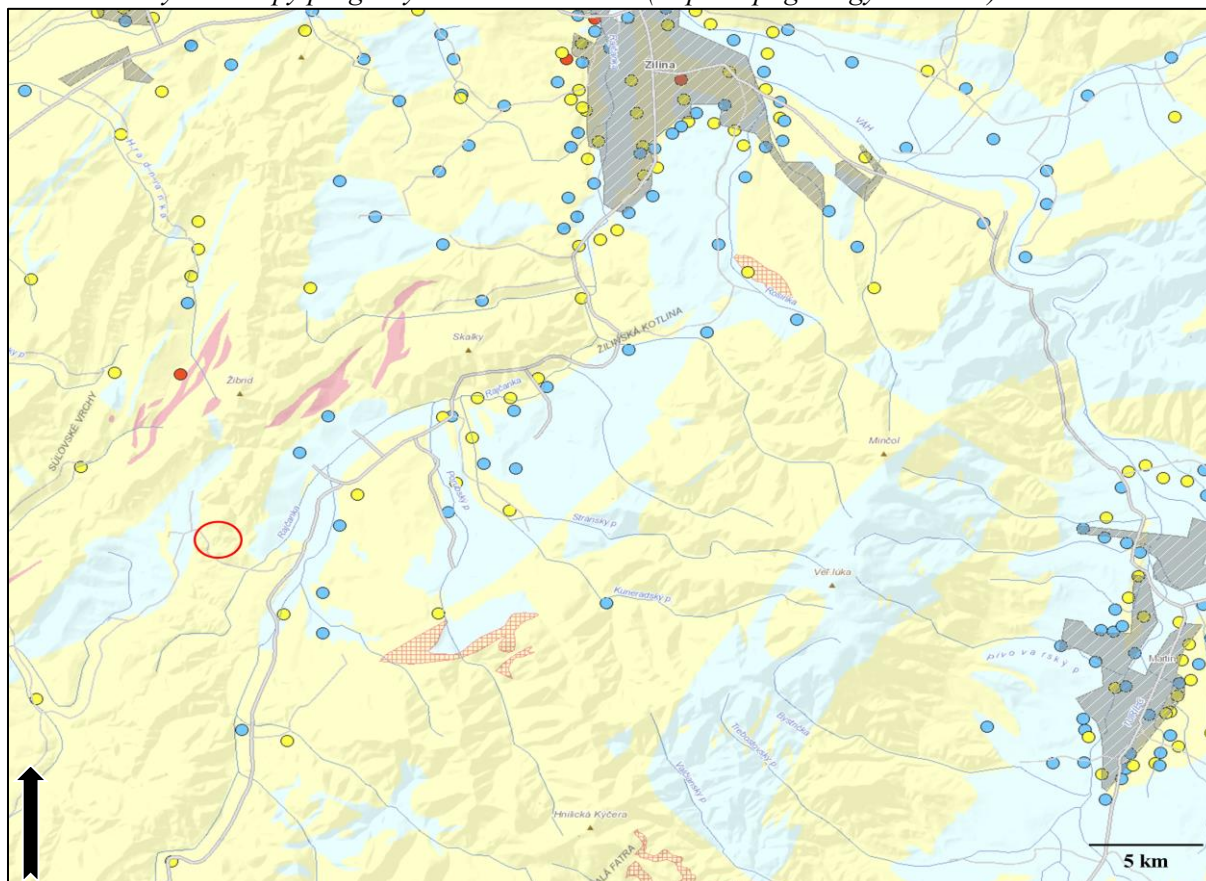
Kategória územia	Opis chráneného územia	Ref. čas.inter.	Prípustné hodnoty ^{a)} (dB)				
			Hluk z dopravy				Hluk z iných zdrojov L _{Aeq,p}
			Pozemná a vodná doprava ^{b)c)} L _{Aeq,p}	Železničné dráhy ^{c)} L _{Aeq,p}	Letecká doprava		
					L _{Aeq,p}	L _{ASmax,p}	
I.	Územie s osobitnou ochranou pred hlukom (napríklad kúpeľné miesta, ¹⁰⁾ kúpeľné a liečebné areály).	deň večer noc	45 45 40	45 45 40	50 50 40	— — 60	45 45 40
II.	Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, ^{d)} vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území.	deň večer noc	50 50 45	50 50 45	55 55 45	— — 65	50 50 45
III.	Územie ako v kategórii II v okolí diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk, ⁹⁾¹¹⁾ mestské centrá.	deň večer noc	60 60 50	60 60 55	60 60 50	— — 75	50 50 45
IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov.	deň večer noc	70 70 70	70 70 70	70 70 70	— — 95	70 70 70

III.6.8. Radónové riziko

Určenie radónového rizika vychádza z vyhodnotenia distribúcie hodnôt objemovej aktivity radónu (²²²Rn) v pôdnom vzduchu a priepustnosti zemín a hornín pre plyny vo vertikálnom profile do úrovne predpokladaného zakladania stavieb, resp. do úrovne očakávaného kontaktu budova – podlažie.

V hodnotenom území nebol vykonaný radónový prieskum. Radónové riziko sa v žilinskom kraji pohybuje prevažne v kategóriách nízke až stredné, len na severnom okraji Žiliny, pri Budatíne je zistené vysoký stupeň radónového nebezpečenstva.

Obrázok 6: Výrez z mapy prognózy radónového rizika (<https://apl.geology.sk/radio/>)

Radónové riziko:

- Nízke riziko
- Stredné riziko

Izoplochy radónového rizika:

- Nízke riziko
- Stredné riziko

- Zaujmová lokalita

III.6.9. „Nelegálne“ skládky evidované v Registri skládok odpadov

RSO bol zostavený v rokoch 1993 – 1994. Aktualizuje sa priebežne na základe hlásení orgánov štátnej správy od r. 1996. Spravuje ho Štátny geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava - odbor Geofondu. RSO obsahuje nasledujúce údaje: lokalizáciu skládky, základné technické zabezpečenie skládky, základné vzťahy skládky k životnému prostrediu, odhad množstva uloženého odpadu a návrh na jej ďalšie využitie.

Vo vzdialenosti cca 5 km sa nachádza riadená skládka odpadov Šuja.

Zber a prepravu zmesového komunálneho odpadu (ZKO) pre Mesto Rajec, ktorý je zneškodňovaný na skládke odpadov v Šuji, vykonáva spoločnosť T+T, a. s. Zber a prepravu oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu, ako je drobný stavebný odpad a objemný odpad, obaly a neobalové výrobky, biologicky rozložiteľné odpady, vykonáva Združenie obcí Rajecká dolina a čiastočne aj samotné Mesto Rajec.

III.6.10. Súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Kvalita životného prostredia je jedným z rozhodujúcich faktorov vplyvujúcich na zdravie a priemerný vek obyvateľstva. Stav populácie sa dá odvodiť od počtu živonarodených, zomretých obyvateľov a dojčenskej úmrtnosti. Zdravie obyvateľstva je definované ako stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody, teda nie je len označením neprítomnosti

choroby. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva má množstvo determinantov z ktorých medzi najdôležitejšie patria: životný štýl, životné podmienky, genetická výbava, úroveň zdravotnej starostlivosti.

Tabuľka 8: Živorodičky podľa veku za rok 2019 – 2023 (ŠÚ SR)

Ukazovateľ	2023	2022	2021	2020	2019
Okres Žilina					
15 - 19 rokov	22	11	19	22	19
20 - 24 rokov	124	144	164	160	179
25 - 29 rokov	380	436	527	544	544
30 - 34 rokov	520	542	576	615	649
35 - 39 rokov	279	273	310	297	282
40 - 44 rokov	51	53	56	55	60
45 – 49 rokov	5	2	2	2	2

Tabuľka 9: Stredná dĺžka života

Územie	Muži	Ženy
okres Žilina	73,23	80,30
Žilinský kraj	72,70	80,66
Slovenská republika	73,71	80,41

Tabuľka 10: Zomrelli podľa veku a pohlavia v okrese Žilina (ŠÚ SR)

Ukazovateľ	2023			2022			2021		
	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Žena	Spolu	Muži	Ženy
1-14 rokov	5	3	2	8	5	3	6	4	2
15 -29 rokov	4	2	2	12	5	7	4	2	2
30 -34 rokov	6	4	2	4	3	1	8	5	3
35 -39 rokov	8	7	1	7	7	0	11	8	3
40 -44 rokov	13	8	5	6	4	2	19	12	7
45 -49 rokov	19	16	3	21	12	9	15	7	8
50 -54 rokov	45	32	13	39	30	9	27	20	7
55 -59 rokov	60	43	17	52	34	18	60	43	17
60 -64 rokov	83	59	24	92	66	26	83	59	24
65 -69 rokov	119	76	43	125	85	40	121	86	35
70 -74 rokov	136	78	58	133	74	59	103	58	45
75 -79 rokov	151	86	65	135	69	66	142	74	68
80 -84 rokov	149	56	93	157	68	89	170	75	95
85 a viac	295	90	205	288	85	203	270	85	185

Zvýšená úmrtnosť je u mužov aj u žien od 60 roku života. Najviac úmrtí bolo v mužskej časti populácie v dôsledku ochorení obehovej sústavy (najmä infarkt myokardu a cievne ochorenia mozgu), novotvarov (hlavne nádory priedušnice, priedušiek a pľúc, žalúdka a čriev), a ochorení tráviacej sústavy. U žien bola tiež úmrtnosť na choroby obehovej sústavy najvyššia, za nimi nasledujú nádorové ochorenia. U mužov je vyššia úmrtnosť v dôsledku poranení a otráv oproti ženám. Je to najmä dôsledok vysokého podielu úmrtí pri dopravných nehodách a vyššia je aj úmrtnosť z dôvodu násilia.

Choroby obehovej sústavy sú pre závažný klinický priebeh a hromadný výskyt v populácii, podmienený najmä vysokou prevalenciou príslušných rizikových faktorov, závažným nielen

zdravotným, ale aj socio-ekonomickým problémom. Najmä ischemické choroby srdca a cievne mozgové príhody si vyžadujú vysoké nároky na liečebné náklady. Podľa prognóz si v miere podielu finančného zaťaženia krajín chorobami tieto skupiny z chorôb udržia aj do roku 2020 prvé a tretie miesto. K týmto nákladom sa musia počítať aj nepriame náklady, ktoré súvisia s prekážkami v práci (so stratou produktivity práce). Nádory sú v krajinách EÚ i v rámci celého Európskeho regiónu druhou najčastejšou príčinou smrti v populácii mužov aj žien zo všetkých.

Tabuľka 11: Zomrelí podľa príčin smrti a pohlavia v okrese Žilina za rok 2022 (ŠÚ SR)

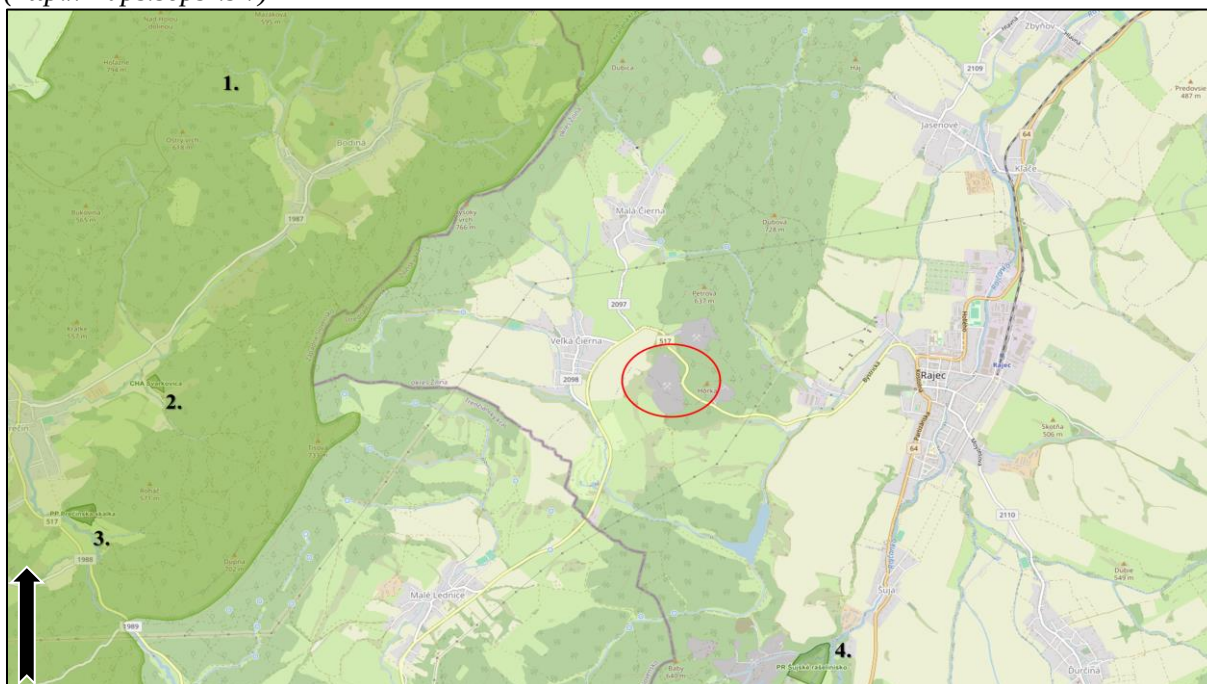
	Príčina smrti				
	Nádorové ochorenia	Choroby obehovej sústavy	Choroby dýchacej sústavy	Choroby tráviacej sústavy	Vonkajšie príčiny
Spolu	277	550	95	52	51
Muži	142	269	58	33	33
Ženy	135	281	37	19	18

III.6.11. Ochrana prírody

Ochranu prírody a krajiny na Slovensku upravuje zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Pre územnú ochranu sa ustanovuje päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zvyšuje. Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty boli z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane (predpoklad na vyhlásenie za chránené).

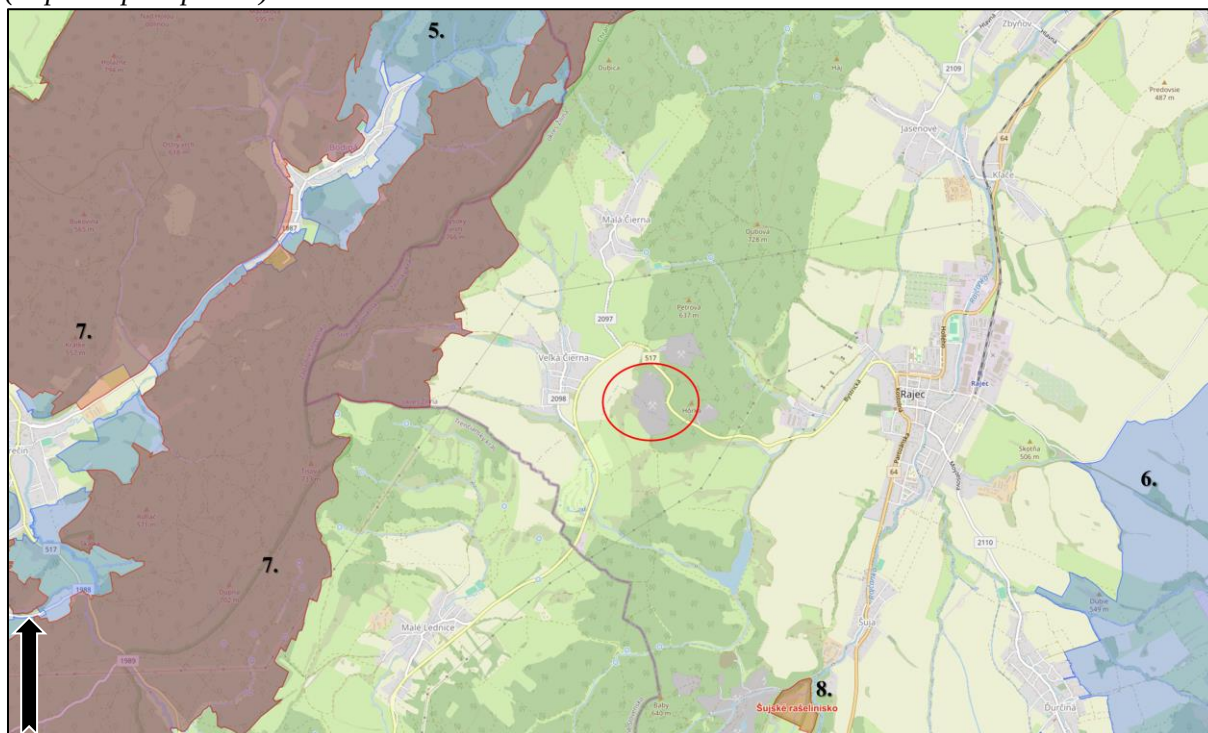
Chránené územia môžu byť súčasťou národnej siete chránených území alebo môžu byť súčasťou európskej siete chránených území – NATURA 2000 (územia európskeho významu – SKUEV a chránené vtáčie územia – CHVÚ).

Obrázok 7: Mapa chránených území národného významu v okolí hodnoteného územia (<http://maps.sopsr.sk/>)

1. **Chránená krajinná oblasť Strážovské vrchy:** výmera: 30 979 ha, stupeň ochrany: 2 stupeň ochrany. Predmet ochrany: územie bolo vyhlásené za účelom zabezpečenia ochrany a racionálneho využívania najzachovalejších častí prírodného prostredia Strážovských a Súľovských vrchov, dnes už vyčlenených ako rovnocenné geomorfologické celky v minulosti jednotne ponímaného pohoria Strážovská hornatina. *Vzdialenosť od hodnoteného územia: cca 2,8 km.*
2. **Chránený areál Svarkovica:** výmera: 1,34 ha, stupeň ochrany: 4 stupeň ochrany. Predmet ochrany: Lokalitu tvorí južne až juhozápadne orientovaný svah kóty s názvom Svarkovica (507,5m) nachádzajúci sa v nadmorskej výške 350-375m. Miestami sa na lokalite vyskytuje hrebienok s plytkou pôdou. Celý svah bol v minulosti využívaný ako extenzívny pasienok. Z uvedeného dôvodu sa na ňom nachádzajú teplo a suchomilné rastlinné spoločenstvá s hojným výskytom druhov z čeľade Orchidaceae. Bolo tu zistených 10 zástupcov tejto čeľade. Účelom vyhlásenia je zabezpečenie ochrany výhrevného, južne až juhozápadne orientovaného svahu miestami s vypuklým skalnatým hrebienkom s výskytom prioritného biotopu európskeho významu: *Vzdialenosť od hodnoteného územia: cca 5 km.*
3. **Prírodná pamiatka Prečínska skalka:** výmera: 3,78 ha, stupeň ochrany: 5. stupeň ochrany. Predmet ochrany: Geomorfologicky hodnotný súbor skalných útvarov v Strážovských vrchoch s výskytom chránených, ohrozených a vzácných druhov fauny a flóry. *Vzdialenosť od hodnoteného územia: cca 5,5 km.*
4. **Prírodná rezervácia Šujské rašelinisko:** výmera: 10,8 ha, stupeň ochrany: 4. stupeň ochrany. Predmet ochrany: Zachovalé zriedkavé slatinné a rašelinné druhy rastlín a ich spoločenstiev. *Vzdialenosť od hodnoteného územia: cca 2,9 km.*

Obrázok 8: Mapa území európskeho významu a chránených vtáčích území v okolí hodnoteného územia (<http://maps.sopsr.sk/>)

5. **Chránené vtáčie územie Strážovské vrchy (SKCHVU028):** výmera: 58 673 ha. Predmet ochrany: zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sokola sťahovavého, výra skalného,

žlny sivej, orla skalného, bociana čierneho, včelára lesného, tetrova hlucháňa, kuvika kapcavého, lelka lesného, chriašťa poľného, d'atľa čierneho, d'atľa bieločrbtého, jariabka hôrneho, penice jarabej, d'atľa prostredného, muchárika červenohrdlého, muchárika bieločrbtého, strakoša červenochrbtého, strakoša sivého, prepelice poľnej, krutihlava hnedého, pŕhl'aviara čiernohlavého, hrdličky poľnej, žltouchvosta lesného a muchára sivého a zabezpečenie podmienok na ich prežitia a rozmnožovania. *Vzdialenosť od hodnoteného územia: cca 1,6 km.*

6. **Chránené vtáčie územie Malá Fatra (SKCHVU013):** výmera: 66 228 ha. Predmet ochrany: zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu orla skalného, sokola sťahovavého, výra skalného, žlny sivej, kuvika kapcavého, d'atľa bieločrbtého, d'atľa čierneho, muchárika bieločrbtého, skaliara pestrého, rybárika riečného, bociana čierneho, včelára lesného, sovy dlhochvostej, lelka lesného, d'atľa hnedkavého, chriašťa poľného, kuvika vrabčieho, jariabka hôrneho, strakoša sivého, prepelice poľnej, žltouchvosta lesného, muchárika sivého, tetrova hlucháňa, tetrova hoľniaka, d'atľa trojprstého a muchárika červenohrdlého a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. *Vzdialenosť od hodnoteného územia: cca 1,4 km.*
7. **Územie európskeho významu Strážovské vrchy (SKUEV0256):** výmera: 66 228 ha. Predmet ochrany: územie je vyhlásené z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: *Kyslomilné bukové lesy* (9110), *Dealpské trávinnobylinné porasty* (6190), *Suchomilné trávinnobylinné a krovité porasty na vápnitom podloží* (6210), *Vlhlkomilné vysokobylinné lesné spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpského stupňa* (6430), *Nížinné a podhorské lúky* (6510), *Penovcové prameniská* (7220), *Slatiny s vysokým obsahom báz* (7230), *Nespenvené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa* (8160), *Alpínske a subalpínske vapnomilné trávinnobylinné spoločenstvo* (6170), *Nesprístupnené jaskynné útvary* (8310), *Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu Alyso-Sedion albi* (6110), *Bukové a jedľové kvetnaté lesy* (9130), *Javorovo-bukové horské lesy* (9140), *Vápnobylinné bukové lesy* (9150) a druhov európskeho významu. *Vzdialenosť od hodnoteného územia: cca 2 km.*
8. **Územie európskeho významu Šujské rašelinisko (SKUEV0255):** výmera: 13,02 ha. Predmet ochrany: územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: *bezkolencové lúky* (6410), *vlhlkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin až po alpský stupeň* (6430), *Slatiny s vysokým obsahom báz* (7230) a druhov európskeho významu: *hlaváič bielooplutvý* (*Cottus gobio*), a *kunka žltobruchá* (*Bombina variegata*). *Vzdialenosť od hodnoteného územia: cca 2,8 km.*

Chránené stromy

V hodnotenom území ani v jeho širšom okolí sa nenachádzajú chránené stromy podľa § 49 zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

NATURA 2000

Hodnotenú územie nie je súčasťou žiadneho územia európskeho významu sústavy NATURA 2000 v zmysle národného zoznamu území tohto druhu, ktorý bol ustanovený Nariadením vlády SR pod č. 451/2023 Z.z., ako ani územia tohto druhu navrhovaného.

Zároveň sa zmena navrhovanej činnosti nijakým spôsobom nedotne chránených vtáčích území vyhlásených v zmysle Uznesenia Vlády SR pod č. 636 z 9. júla 2003, ktorým bol schválený národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území a ku ktorému bola

následne Uznesením Vlády SR pod č. 345 z 25. mája 2010 schválená zmena a doplnenie Národného zoznamu navrhovaných chránených vtáčích území.

Mokrade

V hodnotenom území sa nenachádzajú žiadne významné medzinárodné, národné, regionálne a lokálne mokrade.

III.6.12. Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability je jeden z nástrojov pre riešenie priestorovej stránky ekologickej stabilizácie územia a optimalizácie využívania krajiny. Nosnými stavebnými prvkami (kostrou) takéhoto systému sú biocentrá (Bc) a biokoridory (Bk), v podmienkach silno urbanizovaných území sú súčasťou funkčného územného systému ekologickej stability aj ostatné plošné prvky (napr. sady, vinice).

Kostra územného systému ekologickej stability (ÚSES) vytvára v krajinnom priestore ekologickú sieť, ktorá:

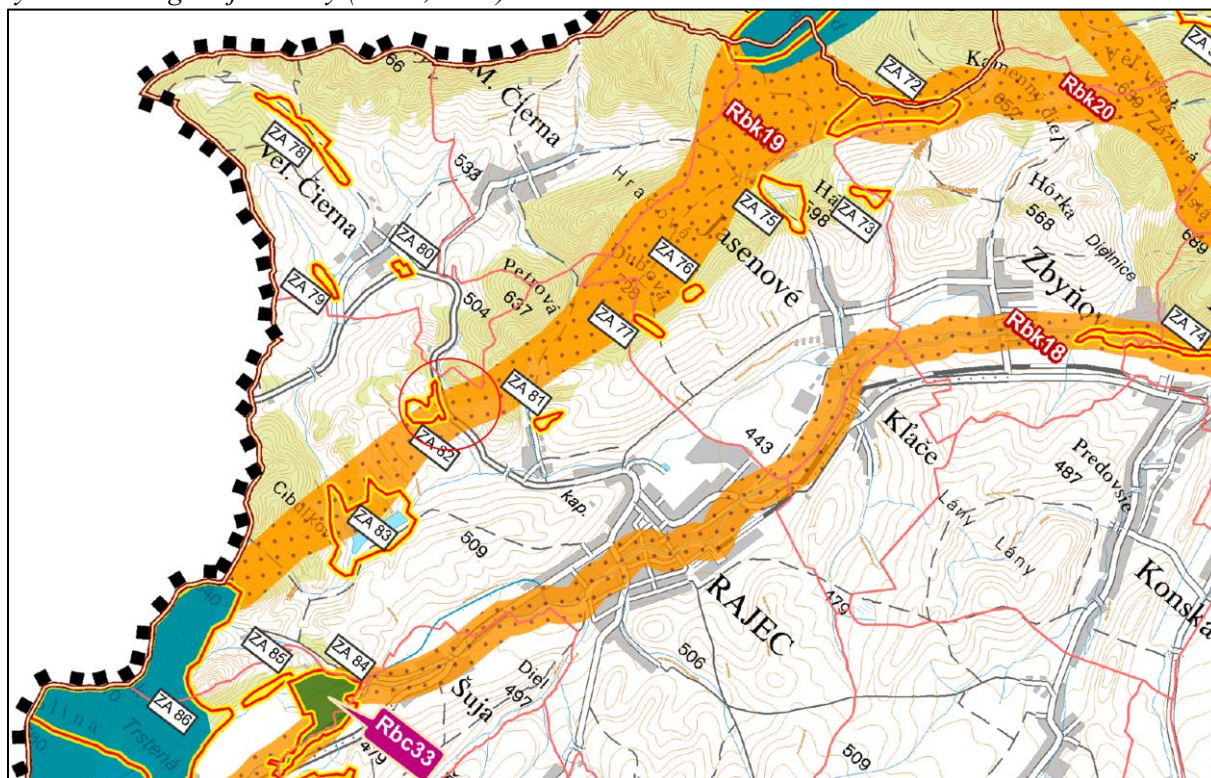
- Zabezpečuje územnú ochranu všetkým ekologicky hodnotným segmentom v území
- Vymedzuje priestory umožňujúce trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinným a živočíšnym spoločenstvám typickým pre daný región – biocentrá (majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine).
- Umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov – biokoridory
- Zlepšuje pôdochranné, klimatické a ekostabilizačné podmienky v území.

Regionálny ÚSES tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov regiónu. Za biocentrá boli vybrané tie plochy, ktoré majú vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. Ďalším kritériom pre určenie územia za biocentrum bol stupeň zachovalosti, prirodzenosti a reprezentatívnosť zložiek, ako aj územná rozloha.

Regionálny ÚSES dotvárajú biokoridory spájajúce medzi sebou biocentrá spôsobom umožňujúcim migráciu organizmov, aj keď jeho časť nemusí poskytovať trvalé existenčné podmienky. Pojem migrácia nezahŕňa len pohyb jedincov, ale aj výmenu genetických informácií v rámci populácie a pod. Týmto všetkým sa biokoridor stáva dynamickým prvkom, ktorý zo siete izolovaných biocentier vytvára vzájomne sa ovplyvňujúci územný systém.

Pre katastrálne územie obce Veľká Čierna nebol vypracovaný miestny ÚSES. Pre účely posudzovania vplyvov navrhovanej zmeny činnosti bol ako podklad vyžitý Územný systém ekologickej stability (ÚSES) okresu Žilina (aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresov Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto – SAŽP, 2006).

Obrázok 9: Situovanie navrhovanej zmeny činnosti na výreze z mapy implementácie územného systému ekologickej stability (SAŽP, 2006)

	Hranica okresu		Nadregionálny biokoridor
	Hranica katastrálneho územia		Regionálny biokoridor
	Hranica územia RUSES		Genofondová lokalita
	Biosférické biocentrum		Kód genofondovej lokality
	Nadregionálne biocentrum		Kód biocentra
	Regionálne biocentrum		Kód biokoridoru

Regionálne biocentrum Šujské rašelinisko (Rbc 33): slatinno-rašelinné spoločenstvá zväzu *Caricion davallianae*, ktoré vo vývojovej nadveznosti predchádzajú do spoločenstiev zväzu *Molinion*. Prirodzený vodný tok Rajčanka s brehovými porastmi, predstavujúce biotopy jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy.

Regionálny biokoridor vodný tok a niva Rajčianky (Rbk 18): hydricko-terestrický biokoridor.

Regionálny biokoridor prepojenie Súľovské skaly – Strážske vrchy (Rbk 19): prepojenie Súľovské skaly – Strážovské vrchy terestrický biokoridor, prepojenie nadregionálnych biocentier.

Genofondová lokalita Niva Čierňanky (ZA 78): mokrad' s výskytom ohrozených druhov rastlín (biotopy Lk5 – vysokobilinné spoločenstvá vlhkých lúk, Lk6 – podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Ra6 – slatina s vysokým obsahom báz, *Pedicularis palustris*, *Dactylorhiza* sp., *Gymnadenia conopsea*, *Taraxacum* sect. *Palustris*).

Genofondová lokalita Veľká Čierna, mokrad' v bočnej doline J od obce (ZA 79): mokradové spoločenstvá vysokých ostríc. Biotopy Lk5 – vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk6 – podmáčané lúky horských a podhorských oblastí

Genofondová lokalita Veľká Čierna, mokrad' na V okraji obce (ZA 80): mokrad' s výskytom ohrozených druhov rastlín. Biotop Lk5 – vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk6 – podmáčané lúky horských a podhorských oblastí. Nachádzajú sa tu vlhkomilné lúčne spoločenstvá s dominanciou *Cirsium rivulare* s výskytom vzácných druhov rastlín ako napr. *Dactylorhiza* sp., *Gymnadenia conopsea*, *Ophioglossum vulgatum*, *taraxacum* sect. *Palustria*.

Genofondová lokalita Rajec, Baranová (ZA 81): zachovaná plôška s teplomilnou travinobylinnou vegetáciou a s výskytom *Pulsatilla subslavica*.

Genofondová lokalita Brankovské terasy (ZA 82): extenzívne využívané pasienky s výskytom viacerých ohrozených druhov rastlín.

Genofondová lokalita Čerňanský rybník (ZA 83): komplex biotopov, zahŕňajúci vlastnú vodnú nádrž, mezofilnú lúku, občas pasené terasy na mieste bývalých polí s borovicovým lesíkom. Významná lokalita vodného vtáctva, motýľov, výskyt ohrozených druhov rastlín.

Genofondová lokalita Šujské rašelinisko (PR) a Rajčianka (ZA 84): významná a cenná mokrad' – rašelinisko s porastami zväzu *Caricion davallianae*. Výskyt druhov *Schoenus ferrugineus*, *Carex davalliana*, *C. flava*, *C. lepidocarpa*, *C. hostiana*, *Menyanthes trifoliata*, *Triglochin palustre*, *Parnassia palustris*, *Primula farinosa*, *Epipactis palustris*, *Pedicularis palustris*, *Salix repens* ssp. *Rosmarinifolia*, *Valeriana simplicifolia*, *Gymnadenia odoratissima*, *Succias pratensis*, *Trollius altissimus*. Je tu aj výskyt vzácných druhov vážok (*Odonata*). Rozšírená o prirodzene meandrujúci tok Rajčianky s brehovými porastami.

Genofondová lokalita Borina pri Šujskom rašelinisku (ZA 85): suchý svah s borovicovým lesíkom a výskytom viacerých ohrozených a vzácných rastlinných druhov v tesnom susedstve Šujského rašeliniska.

III.6.13. Dopravné zaťaženie

DP Veľká Čierna je napojený účelovou spevnenou komunikáciou na štátnu cestu II. triedy č. 517. Systém obslužnej dopravy pre výrobný areál je v celej dĺžke trasy vedený mimo zastavené územie obce Veľká Čierna.

V súčasnej dobe je maximálna kapacita ťažby dolomitu 450 000 ton/rok. Maximálny výkon drviacej a triediacej linky je 180 000 t/rok. Na základe súčasnej prevádzky môžeme predpokladať počet nákladných automobilov cca 75 denne z toho cca 60% smerom na Rajec a 40% smerom na Veľkú Čiernu v závislosti od požiadaviek odberateľov. Pre dopravu dolomitu sa používajú najmä ťahače s trojnápravovými prívesmi o nosnosti 24 ton.

IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických

IV.1 Vplyv na horninové prostredie

Počas prevádzky

Priame vplyvy na horninové prostredie a nerastné suroviny spočívajú najmä v nenávratnom úbytku horninového masívu, resp. zásob ložiska, ťažbou primárneho, neobnoviteľného prírodného zdroja a prírodnej nerastnej suroviny, ktorá sa nachádza v rámci určeného DP Veľká Čierna. Jedná sa o nezvratný a nenahraditeľný vplyv, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou každej takejto ťažobnej činnosti. Ťažobná činnosť však využíva pozitívny geologický potenciál územia (ako napr. geologické pomery, morfológia, hydrogeológia, vlastnosti suroviny a pod.).

Navrhovaná zmena činnosti je v súlade so surovinovou politikou Slovenskej republiky pre oblasť nerastných surovín, nakoľko zabezpečuje z hľadiska využívania nerastného bohatstva racionálne využitie zásob ložiska a komplexné využitie nerastnej suroviny ťaženej v existujúcom a prevádzkovanom lome. Jedná sa o kontinuálne pokračovanie ťažobnej činnosti v určenom DP Veľká Čierna v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Navrhovanou zmenou činnosti pri objeme ročnej ťažby 450 000 t/rok je možné teoreticky predpokladať vyťaženie zásob za cca 20 rokov. Na základe skúseností s dlhodobou prevádzkou lomu môžeme predpokladať, že z dôvodu nižšieho dopytu po surovine sa doba vyťaženia zásob predĺži. V nasledujúcej tabuľke uvádzame reálne množstvá vyťaženej suroviny za posledné roky poskytnuté navrhovateľom:

Tabuľka 12: Výroby kameniva za posledných 5 rokov podľa spoločnosti KSR – Kameňolomy, s.r.o.

Rok	Celkové množstvo vyrobeného kameniva v t	Prevádzkové hodiny za kalendárny rok
2020	272 964,56	2 766
2021	279 041,54	2 840
2022	322 255,00	2 975
2023	283 742,92	2 803
2024	293 772,73	2 793

Vyťaženie horninové prostredie, resp. nerastná surovina, sa následne spracuje a využije v rôznych odvetviach národného hospodárstva (stavebníctvo, výstavba a rekonštrukcia cestnej a železničnej siete, protipovodňové opatrenia, stabilizácia zosuvov a pod.).

Navrhovaná zmena činnosti nemá priamy negatívny vplyv na okolité ložiská nerastných surovín.

V priestore vyťaženej časti lomu vznikne otvorený priestor bez porastu, ktorý bude po ukončení ťažobných prác technicky a biologicky rekultivovaný. Pre daný typ hornín sa nepredpokladajú svahové deformácie typu zosuvov. Trhacie práce, orientácia ťažobného rezu, prípadne exogénne činitele môžu spôsobiť pohyby s odvalovým rútením, opadávaním úlomkov a zasypávaním, ktorým sa dá predchádzať dôsledným ošetrovaním dobývacích rezov, udržiavaním dobývacieho rezu o primeranom sklone a pod. Stabilitné požiadavky pre oblasť ťažobných rezov sú určené v platnom POPD.

Nové dopady na seizmotektonické pomery vplyvom trhacích prác sa realizáciou navrhovanej zmeny činnosti neočakávajú.

Doposiaľ neboli pri ťažobnej činnosti zistené významnejšie krasové javy (napr. jaskyne), v prípade ich objavenia je potrebné zabezpečiť ich ochranu až do doby ich preskúmania kompetentnými organizáciami.

Samotná prevádzka lomu v prípade dostatočných opatrení nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geodynamické javy. Potenciálnym zdrojom znečistenia horninového prostredia môžu byť iba neštandardné situácie (havárie). Nebezpečenstvo úniku kontaminantov bude zabezpečené vykonaním opatrení v zmysle príslušných noriem a predpisov. Tieto negatívne vplyvy však majú iba povahu možných rizík.

Po ukončení prevádzky

Po ukončení ťažby sa na základe osobitnej projektovej dokumentácie pristúpi k technickej rekultivácii územia lomu, počas ktorej bude realizovaná stabilizácia svahov a úprava povrchu plošín (pláne). Technická rekultivácia bude mať pozitívny dlhodobý vplyv - vylúčenie vzniku blokových svahových deformácií a rýchlych rúťových pohybov, ktoré sú reprezentované opadávaním blokov a úlomkov.

Na základe uvedených skutočností hodnotíme vplyv na horninové prostredie z dlhodobého hľadiska ako významný.

IV.2 Vplyv na vodné pomery

Počas prevádzky

Ložiskové územie je jednoduché, kameňolom sa nachádza nad miestnou eróznou bázou, ložisko nie je zvodnené. Dobývanie ložiska neovplyvňuje hydrogeologický režim. Zrážková voda vsakuje do hlbších častí dolomitového masívu s dobrou puklinovou priepustnosťou, alebo je odvádzaná rigolmi z dobývacieho priestoru.

Vplyvom odlesnenia a odstránenia humusovej lesnej pôdy bude odkrytá hornina vystavená intenzívnejšiemu pôsobeniu exogénnych činiteľov a vplyvom trhacích prác bude naviac ešte výraznejšie rozrušená. Takto bude schopná pojať viac zrážkovej vody a rýchlejšie ju distribuovať do podzemných štruktúr, čo je prospešné pre zásoby podzemných vôd.

Časť atmosférických zrážok sa vyparí a časť (majúca charakter banských vôd) bude cez tektonicky porušený horninový masív (prevažne puklinová priepustnosť) prúdiť k miestnej eróznej báze, ktorá je pod úrovňou bázy dobývaného ložiska. V priebehu ťažby sa nevyskytli žiadne problémy ohľadom hydrogeológie, v podloží a ani vo vlastnom ložisku neboli zistené vodonosné vrstvy a pramene podzemných vôd.

V prípade ťažby nerastnej suroviny nie sú požiadavky na potrebu vody, t.j. technológia ťažby nemá v súčasnosti požiadavky na technologickú vodu. V prípade realizácie odporúčaného skrúpania bude potrebné ako aj v súčasnosti vodu do lomu dovážať.

Odpadové vody pri ťažobných prácach nevznikajú. Navrhovaná činnosť nebude znamenať zvýšenie množstva produkovaných odpadových vôd, odkanalizovanie splaškových vôd z prevádzky bude aj naďalej riešené do žumpy, ktorej objem je podľa potreby vyprázdňovaný oprávnenou organizáciou podľa príslušných predpisov v oblasti odpadového hospodárstva.

V blízkosti DP Veľká Čierna sa nenachádzajú žiadne pásma ochrany podzemných ani povrchových vôd, z tohto dôvodu pokračovanie v ťažbe dolomitu v kameňolome Baranová negatívnym spôsobom neovplyvní povrchové a podzemné vody v predmetnej lokalite. Z hľadiska ohrozenia kvality podzemných a povrchových vôd vplyvom činnosti v lome pripadajú do úvahy úniky ropných látok z používanej mechanizácie a dopravných prostriedkov, vrátane potenciálnych havarijných únikov. Na tieto prípady má navrhovateľ vypracovaný havarijný plán v súlade so zákonom NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách pod evč. 86/2014, ktorý bol schválený rozhodnutím SIŽP, Inšpektorátom životného prostredia v Žiline pod č. 6638-30010/72/2014/Đur zo dňa 20.10.2014.

Realizáciou navrhovanej zmeny činnosti sa nepredpokladá závažné ovplyvnenie kvality podzemných a povrchových vôd v hodnotenom území v porovnaní so súčasným stavom. Vplyv navrhovanej činnosti môžeme hodnotiť ako málo významný. Po ukončení prevádzky a následnej rekultivácii lomu bude negatívny vplyv z dlhodobého hľadiska málo významný, resp. nulový.

IV.3 Vplyv na pôdu

Počas prevádzky

Ďalšie odlesňovanie územia sa bude realizovať prevažne na členitom reliéfe, s pomerne malou hrúbkou vrchnej humusovej lesnej pôdy. V prípade priaznivých morfológických podmienok a jej väčšej hrúbky je vhodné jej premiestnenie na dočasnú skládku a jej následné využitie pri biologickej rekultivácii lomu.

Prevádzkou navrhovanej zmeny činnosti sa priamo nepredpokladá negatívny vplyv na pôdu: nebude dochádzať k acidifikácii pôd, samotné „vápnenie“ pôd TZL je považované pedológmi za prospešné z viacerých hľadísk (zlepšovanie vlastností pôd, imobilizácia ťažkých kovov a pod.). Prašný spád karbonátických častíc prispieva k eliminácii zakysľovania pôd vplyvom kyslých dažďov.

Nepredpokladá sa kontaminácia pôdy biologickými a chemickými látkami. Intenzifikáciu erózných javov na pôdu vplyvom zvýšenej zrážkovej činnosti je možno predpokladať iba na bezprostrednom kontakte pôd s vonkajšou hranicou ťažby.

Zvýšenej erózii pôdy na okolitých pozemkoch sa dá zabrániť vhodnou organizáciou prác, ako aj vhodnými technickými opatreniami. Iné vplyvy na pôdu napr. utláčanie, chemická degradácia a pod. sa nepredpokladajú. Je tu však možnosť jej kontaminácie napr. v okolí komunikácií zo zdrojov dopravy a vzniku havárii, ktoré sú však len veľmi málo pravdepodobné a majú skôr charakter rizika.

Realizáciou navrhovanej zmeny činnosti sa nepredpokladá závažné ovplyvnenie kvality pôdy v hodnotenom území ani jeho širšom okolí. Pôdy ktoré budú počas skrývkových prác odstránené budú opätovne využité v procese rekultivácie lomu. Po ukončení prevádzky a následnej rekultivácii lomu bude negatívny vplyv z dlhodobého hľadiska málo významný, resp. nulový.

IV.4 Vplyv na ovzdušie

Podľa zákona NR SR č. 146/2023 Z.z. o ovzduší a vyhlášky MŽP SR č. 254/2023 Z.z., ktorou vykonáva zákon a vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z.z., kde v zmysle jej Prílohy č. 1 je možné činnosť ako stacionárny zdroj ZO zaradiť do kategórie:

3. Výroba nekovových minerálnych produktov;

3.10 Kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa,

a je považovaná za stredný zdroj znečistenia ovzdušia.

Počas prevádzky

Navrhovanou zmenou činnosti sa nevytvorí nový a ani nenavýši existujúci zdroj plošného znečisťovania ovzdušia v širšom hodnotenom území. Dôjde k navýšeniu existujúceho plošného zdroja znečisťovania ovzdušia, pri ktorom bude dochádzať k vzniku difúzných/fugitívnych emisií TZL, pričom touto zmenou existujúceho stredného zdroja znečistenia ovzdušia nedôjde k zmene projektovanej kapacity vyťaženej horniny a tým ani k zmene aktuálnej kategorizácie samotného stredného zdroja znečisťovania ovzdušia.

Negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia pri povrchovej ťažbe má predovšetkým rozpojovanie a manipulácia s naťaženou horninou (odstrely, nakladanie, preprava, vysýpanie, drvenie, triedenie, uskladnenie a pod.). Lom je povrchový, stenový a v dostatočnej miere rozfáraný, čo umožňuje dobré a prirodzené odvetrávanie lomu.

Po vykonaní ostrely vznikajú v lome povýbuchové splodiny a preto je potrebné po ich vykonaní ponechať pracovisko lomu dobre odvetrať.

Navrhovanou zmenou činnosti sa nevytvorí nový zdroj líniového znečisťovania ovzdušia. Vplyvom dopravy sa zo znečisťujúcich látok do ovzdušia dostávajú najmä CO, NO_x (oxidy dusíka) a C_xH_x (uhlíkovodíky). Množstvo emisií v ovzduší a ich dosah do okolia závisí od typu motorového vozidla, intenzity dopravy, od priebehu ťažobných prác a dopravy, od ročného obdobia, poveternostných podmienok a pod. Prach z prepravy kameniva po vnútroareálových komunikáciách lomu sa nebude vzhľadom ku gravitačnému efektu šíriť ďaleko od vozovky a jeho koncentrácie v najbližšom okolí komunikácií sa môžu pravdepodobne pohybovať v jednotkách percent imisného limitu. Dopravné cesty v lome sú udržiavané a podľa potreby čistené.

Negatívne znečisťovanie ovzdušia bude aj naďalej časovo obmedzené, čiže časovo obmedzené na dobu príslušných prác (napr. vrtanie a ostrely, vnútroareálová preprava a spracovanie suroviny, doprava k odberateľovi). Úplnú elimináciu emisií prachu nie je možné úplne dosiahnuť, možno ju však v prevádzkových podmienkach ovplyvňovať vhodnou aplikáciou nízko emisných techník, technicko-organizačnými opatreniami a pod.

Priame vplyvy na ovzdušie sa prejavujú najmä v pracovnom prostredí lomu a spracovateľských liniek a majú v prvom rade dopad na obmedzené prostredie lomu. V prípade nepriaznivých poveternostných pomerov je však možné zanášanie surovinovej prašnosti aj do bezprostredného okolia lomu. Z hľadiska emisnoimisného vplyvu je však potrebné prihliadať na orografické pomery širšieho územia a na vzdialenosť posudzovaného miesta od zdroja znečistenia. Imisné príspevky sú taktiež výrazne tlmené nárazníkovou vegetačnou zónou.

Pre ťažbu v DP Veľká Čierna bola v roku 2008 vypracovaná rozptylová štúdia „Úprava dolomitického kameniva Baranová“ za účelom navýšenia ťažby na súčasných 450 000 t/rok. Táto vo svojich záveroch konštatuje, že kameňolom sa na obytnej zástavbe v obci Veľká Čierna negatívne prejaví relatívne nízkou prašnosťou. Na obytnej zástavbe vo Veľkej Čiernej dosahuje príspevok kameňolomu ku krátkodobej koncentrácii PM₁₀ hodnotu okolo 7 µg.m⁻³ – izolínia je označená silnejšou čiarou – je prekročená do vzdialenosti cca 180 m od zdroja, čo je prakticky ešte v areáli kameňolomu. Vplyv kameňolomu na znečisťovanie ovzdušia Rajca je vzhľadom na vzdialenosť minimálny. Príspevok prepravy kameniva v porovnaní so súšastným znečistením ovzdušia je zanedbateľný (HESEK,2008).

V širšom okolí sa okrem lomu Baranová nachádza aj lom Veľká Čierna - BEKAM (DP Veľká Čierna I.) a lom Rajec (LNN Rajec). Vzhľadom na ich vzájomnú pozíciu voči zastavanému územiu obce Veľká Čierna sa vplyvom veterných pomerov predpokladá len mierny kumulatívny vplyv na znečisťovanie ovzdušia zastavaného územia tuhými znečisťujúcimi látkami, nakoľko sa lomy nachádzajú východne od obce vo vzdialenosti cca 600 – 1 200 m.

Doprava suroviny z lomu bude aj naďalej po ceste II/517, kumulatívny vplyv sa nepredpokladá, nedôjde na základe predkladanej zmeny činnosti k navýšeniu množstiev vyťaženej a následne expedovaného materiálu.

Po ukončení prevádzky

Po ukončení ťažobných prác na základe osobitnej projektovej dokumentácie bude prevedená technická rekultivácia a biologická revitalizácia celého lomu. Ukončením prevádzky zanikne stredný zdroj znečisťovania ovzdušia hodnoteného i širšieho územia.

S ohľadom na uvedené informácie predpokladáme, že navrhovaná zmena činnosti bude mať negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia rozšírením odhalených častí terénu. Ostatné zdroje znečistenia ovzdušia zostávajú na súčasnej úrovni a po ukončení prevádzky (rekultivácia a revitalizácia) zaniknú. Na základe uvedeného hodnotíme vplyv zmeny navrhovanej činnosti na kvalitu ovzdušia za málo významný, negatívny a dlhodobý.

IV.5. Vplyv na klimatické pomery

Počas prevádzky

Navrhovaná činnosť nebude mať významnejší vplyv na klimatické podmienky širšieho hodnoteného územia. Pokračovanie ťažby vyhradeného nerastu bude mať však priami vplyv na mikroklimatické pomery hodnoteného územia. Vzhľadom na postupné odlesňovanie, skrývku a ťažbu surovín je možné očakávať vyššie teplotné výkyvy v porovnaní so stavom na neodlesnenom území, ako aj zmenu svetelných a veterných pomerov, vlhkosti a pod. Prípadné zmeny mikroklimatických pomerov môžu len malým rozsahom zasiahnuť úzky pás priľahlého lesného porastu. Vzhľadom na pomer rozlohy odlesneného územia a celého okolitého lesného porastu však nie je predpoklad na výraznejšie ovplyvnenie klímy širšieho okolia ťažobného priestoru. V bezprostrednom okolí lomu sa nenachádzajú biotopy zvlášť náchylné na zmenu mikroklimatických pomerov.

Po ukončení prevádzky

Po ukončení ťažobných prác na základe osobitnej projektovej dokumentácie bude prevedená technická rekultivácia a biologická revitalizácia lomu a preto môžeme predpokladať významné zlepšenie mikroklimatických podmienok v hodnotenom území oproti súčasnosti.

Na základe uvedených skutočností môžeme konštatovať, že ťažba v hodnotenom území bude mať len mierny negatívny vplyv na najbližšie okolie hodnoteného územia a po vykonaní technickej a biologickej rekultivácie sa vplyv navrhovanej zmeny na klímu nevýznamne zlepší.

IV.6. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Počas prevádzky v lome

Pri ďalšom odlesňovaní územia DP Veľká Čierna na pozemkoch registra C KN p.č 2709/14 a E KN 7043/2 dôjde k priamemu, fyzickému zničeniu mladých lesných ekosystémov na tomto odlesňovanom území, dôjde aj k priamej likvidácii živých organizmov (rastlín a živočíchov) a k strate prostredia vhodného pre ich život (pobyt, potrava rozmnožovanie,...).

Prípravné práce budú pozostávať z odlesnenia, odstránenia drevnej hmoty a koreňov lesného porastu, čím dôjde k likvidácii biotopov na plochách navrhovanej ťažby.

Po odlesnení je možné očakávať zmenu mikroklimatických podmienok, ktoré môžu len malým rozsahom zasiahnuť úzky pás priľahlého lesného biotopu - nepredpokladá sa však výraznejšie ovplyvnenie klímy širšieho okolia lomu, ktoré by malo negatívny vplyv na lesné biotopy.

Prípravné práce na odlesňovanom území (najmä zvýšená hlučnosť) spôsobia pre určitú časť živočíšnych populácií dočasný stres a územie opustia. Aj napriek tomu môže však nastať zvýšená mortalita jedincov spôsobená pohybom mechanizmov.

Zhrňaním skrývky dôjde k priamej likvidácii živočíchov hrabanky a podpovrchových nôr (drobné zemné cicavce, pôdny hmyz), výrub stromov spôsobí zánik existujúcich hniezdnych a reprodukčných možností pre živočichy stromových dutín. Tento vplyv sú obmedzené najmä na priestor daných prác a sú časovo obmedzené po dobu týchto prác.

Nepredpokladá sa fragmentácia ekosystémov. Navrhovaná činnosť, resp. ťažobné práce sú viazané výlučne na už vyčlenené územie DP Veľká čierna.

Živočíšstvo dobývacieho priestoru a jeho okolia je už v súčasnosti dostatočne prispôbené podmienkam, ktoré spôsobujú ťažobné, spracovateľské, dopravné a s nimi súvisiace práce. Navrhovateľ prevádzkuje lom už dlhodobo (2005) a tak zvýšená hlučnosť, ojedinelé odstrelý horniny, zvýšená frekvencia pohybu mechanizmov, ako aj priama fyzická prítomnosť pracovníkov v priestore lomu už spôsobili vysídlenie ekologicky náročnejších druhov živočíchov na vzdialenejšie stanovištia ktorých je dostatok. Predmetom navrhovanej činnosti je rozšírenie ťažby bez navýšenia maximálnej kapacity.

Ťažobné práce ovplyvňujú predovšetkým trofický a oddychový biotop všetkých druhov vtákov zaznamenaných v bližšom okolí DP. Navrhovanou činnosťou sa podmienky na lokalite podstatne nezmenia, kontakt kameňolomu s priľahlým lesným porastom bude postupne „posúvaný“ podľa smeru a postupu porubovej fronty. V odlesnenom pásme, t.j. v lome postupne nastúpi sukcesia, synantropizácia a ruderalizácia. Budú tu pribúdať druhy využívajúce zvýšenú svetlosť. Na strmých skalných stenách opustených ťažobných rezov sa neskôr ujme štrbinová vegetácia.

Ohrozenie lesného biotopu v určitej miere môže predstavovať okraj ťažobného poľa s odclonenou porastovou stenou a zvýšením penetrácie škodlivých abiotických činiteľov (prašnosť, zvýšená insolácia kmeňov stromov v porastovej stene a tým riziko úpalu, zvýšenie rizika vetrovej kalamity). V pôvodnom lesnom poraste ďalej od ťažobného poľa by mali byť zmeny vegetačného krytu minimálne, resp. žiadne, nakoľko súčasný lesný biotop je tu stabilizovaný.

Odkrytím horninového masívu sa vytvoria predpoklady na zahniezdenie druhov viazaných na lomové steny. Ponechanie takéhoto reliéfu a novotvaru do budúcnosti (po ukončení ťažby) na samovývoj má v tomto prípade mimoriadne veľký význam z hľadiska podpory existencie (hniezdenia a nerušenia) rôznych druhov vtákov (napr. *Motacilla alba*, *Sylvia curruca*, *Streptopelia turtur*). Suché skalné sutiny sú priestorom výskytu teplomilných druhov hmyzu a môžu byť priestorom na zimný úkryt rôznych druhov plazov. Vznikom nového skalného biotopu, t.j. obnažený skalný substrát s vysokými stupňami a strmými lomovými stenami, dôjde k vytvoreniu nových rastlinných a živočíšnych biotopov a stanovišť pre osídlenie inými druhmi, čím sa zvýši biodiverzita územia.

Po ukončení prevádzky

Postup dobývania ložiska umožňuje v budúcnosti vykonať technickú a biologickú rekultiváciu. Po vydobytí ložiska bude nasledovať samostatný proces ukončenia ťažby a rekultivácie (nové posudzovanie).

V procese rekultivácie budú vyčlenené plochy, ktoré budú zalesnené a ktoré sa ponechajú bez zásahu. Bude stanovený charakter a pôvod využívaného rastlinného materiálu (autochtónne dreviny), neodporúča sa použiť rýchlo rastúce, málo náročné a agresívne druhy tráv a bylín, ktoré nie sú pre dané podmienky prirodzené. Tieto by mohli následne prenikať aj na lokality prirodzených a nenarušených biotopov, narušiť ich ekologickú resp. biologickú stabilitu a tým vytlačiť pôvodné a daným podmienkam za dlhé obdobie prispôsobené druhy rastlín. Vopred odporúčame v ďalšom procese rekultivácie a revitalizácii dbať na ponechanie nezatienených a kolmých úsekov skalnej steny bez zásahov pre zvýšenie biodiverzity (biologickej atraktivity).

Je možné konštatovať, že rekultivácia po skončení ťažobnej činnosti zlepši druhovú bohatosť a kvantitu jednotlivých druhov v zoocenózach.

Všetkými možnými opatreniami je potrebné počas prevádzky aj po jej ukončení vylúčiť výskyt a šírenie invázných druhov rastlín.

Negatívne vplyvy na faunu a fóru sa prejavia najmä v rámci prípravy územia (odlesnenie, skrávka) kedy dôjde k priamej likvidácii vegetácie a drobných živočíchov v pôde. Avšak po vykonaní rekultivačných prác v hodnotenom území dôjde k zlepšeniu biodiverzity a kvality druhov v zoocenózach. Na základe týchto skutočností môžeme konštatovať, že navrhovaná činnosť ktorou je len pokračovanie v ťažbe v DP bude mať len málo významný vplyv na biotu z dlhodobého hľadiska.

IV.7. Vplyv na šport, rekreáciu a cestovný ruch

Rozsah a charakter zmeny navrhovanej činnosti nevytvára predpoklad ovplyvnenia športu a rekreácie v širšom hodnotenom území.

IV.8. Vplyvy na kultúrno-historické podmienky, archeologické náleziská

V území navrhovanej zmeny ani v jeho bezprostrednom okolí nie sú evidované žiadne nehnuteľné alebo hnutel'né kultúrne pamiatky podľa zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

Na lokalite, kde sa bude navrhovaná zmena činnosti realizovať, nie sú evidované archeologické náleziská, ani archeologické nálezy podľa zák. č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu. V prípade výskytu archeologických nálezov pri realizácii bude postupované podľa § 127 zákona č. 50/1976 Zb. a podľa § 40 zákona č. 49/2002 Z.z.

IV.9. Vplyvy na štruktúru a scenériu krajiny

Základný postup hodnotenia vplyvov na krajinu spočíva v určení miery dochovanosti krajinného rázu v danej lokalite a porovnaním súborov typických znakov danej krajiny so súborom dochovaných znakov. Na základe miery zistenej dochovanosti krajinného rázu je možné určiť stupeň jeho ochrany a na základe týchto všeobecných zistení a posúdení je možné posúdiť jednotlivé zásahy a predpokladané vplyvy na krajinu a jej zložky. Predpokladaný vplyv na krajinu je nutné posudzovať z hľadiska prírodných, kultúrnych a historických charakteristík, miery zachovanosti krajinného rázu, estetických hodnôt, harmonického začlenenia objektov do krajiny a dominant krajiny.

Navrhované rozšírenie ťažby bude trvalým zásahom do reliéfu územia. Počas ťažby dôjde k zintenzívneniu reliéfortvorných procesov najmä na miestach priamej ťažby (povrchové lomy) v dôsledku odstránenia skrývky a vyťaženia suroviny. Na území DP Veľká Čierna prebieha ťažba a už v súčasnosti je prítomná otvorená forma reliéfu.

IV. 10. Vplyvy na obyvateľstvo

Počas prevádzky

Hodnotené územie sa nachádza na hranici katastrálnych území Veľká Čierna a Rajec. Územie je bez obytných častí, v susedstve sú súčasne prevádzkované lomy: BEKAM (DP Veľká Čierna I.) a lom Rajec (LNN Rajec). Lokalita leží vo vzdialenosti:

- cca 0,9 km východne od obce Veľká Čierna
- cca 1,3 km južne od obce Malá Čierna
- cca 2,2 km západne od mesta Rajec
- cca 3 km severozápadne od obce Šuja

Vlastná ťažba spoločnosťou KSR - Kameňolomy SR na ložisku prebieha od roku 2005 a vykonáva sa výlučne v hraniciach DP Veľká Čierna, ktorý bol určený na dobývanie ložiska stavebného kameňa (dolomitu) až do vyťaženia zásob.

DP Veľká čierna je zahrnutý aj v územnom pláne mesta Rajec ktorý bol schválený uznesením MZ dňa 29.04.2008 pod č. uznesenia 48/2008, Zmena a doplnky č. 1 schválené uznesením MZ č. 87/2011 zo dňa 09.06.2011, Zmeny a doplnky č. 2 schválené uznesením MZ dňa 26.05.2021 pod č. uznesenia 45/2021 a Zmeny a doplnky č. 3 schválené uznesením MZ dňa 30.10.2023 pod č. uznesenia 75/2023, platný územný plán obce Veľká čierna sa hodnoteným územím nezaoberá. V územnoplánovacích dokumentáciách a regulatívoch funkčného využitia územia dobývacieho priestoru nie je uvedená maximálna ročná výška ťažby a taktiež sa tu neuvažuje s predčasným ukončením ťažobnej činnosti. Záväzné regulatívy hovoria, že je potrebné pri ťažbe nerastov zabezpečiť aby nedochádzalo k nadmerným negatívnym vplyvom na životné prostredie a režim podzemných vôd.

Lom nie je vizuálne vnímaný zo zastavaného územia obcí jeho širšieho okolia, technologické prejavy z lomu sú tlmené vzdialenosťou, morfológiou terénu a stromovou vegetáciou (prítomnosť bariér). V prípade ďalšieho odlesňovania a prípravných prác budú negatívne vplyvy na obyvateľstvo pôsobiť ako v súčasnosti, navrhovanou zmenou činnosti sa nepredpokladá navýšenie ich intenzity.

Jedná sa o vplyvy málo významné, dočasné, nízkej intenzity a lokálneho charakteru.

Ťažobná činnosť bude aj naďalej realizovaná v zmysle príslušných rozhodnutí Obvodného banského úradu v Prievidzi, pričom sa nemení technologický postup otvárk, prípravy a dobývania ložiska ani spracovania nerastu. Všetky činnosti v lome sú, a naďalej aj budú, vykonávané v zmysle platnej legislatívy Slovenskej republiky.

S realizáciou navrhovanej zmeny činnosti nedôjde k zmene kapacity clonových odstrelov, úpravy a zušľachtňovania ťaženej nerastnej suroviny, ako aj jej dopravy k odberateľom. Všetky činnosti v lome sú, a naďalej aj budú, vykonávané v zmysle platnej legislatívy Slovenskej republiky. V prípade realizácie navrhovanej zmeny činnosti budú na obyvateľstvo, kvalitu a pohodu jeho života pôsobiť tie isté typy vplyvov, aké pôsobia už doteraz pri realizácii doterajšej ťažobnej činnosti v lome.

Ťažobná činnosť z otvoreného kameňolomu zákonite prináša so sebou aj isté negatíva do svojho okolia, s negatívnym vplyvom aj na obyvateľstvo. Za najzávažnejšie problémy vplývajúce na pohodu a kvalitu života obyvateľov je možné považovať najmä lomovú dopravu po prístupových komunikáciách, ako aj negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia a zvýšené hlukové pomery.

Realizáciou navrhovanej zmeny činnosti nenastane pokles finančných tokov do rozpočtov štátu, samosprávy plynúcich z daní a poplatkov spojených s realizáciou činnosti. Pozitívne ekonomické a sociálne súvislosti sú spojené aj s nadväzujúcou podnikateľskou sférou v oblasti služieb, servisu, dodávateľských a odberateľských činností.

Pozitívny vplyv navrhovanej činnosti je aj zachovanie pracovných príležitostí - zachovanie profesií pri ťažbe a distribúcii suroviny.

V rámci starostlivosti o bezpečnosť práce, ochranu zdravia a hygienu sú už v prevádzke lomu vytvorené také podmienky, aby sa predchádzalo a zabránilo pracovným úrazom, chorobám z povolania, alebo poškodeniu zdravia pracovníkov. Prevádzkujúca organizácia zabezpečuje v zmysle príslušných predpisov školenia a preskúšanie pracovníkov z odbornej spôsobilosti a pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne oboznamuje zamestnancov s príslušnými právnymi predpismi.

Po ukončení prevádzky

Po ukončení ťažobných prác bude ukončená prevádzka na technologických linkách, ako aj lomová doprava cez obec Veľká Čierna a mesto Rajec. Priestor DP Veľká Čierna bude zrekultivovaný, čo bude mať nepriamy pozitívny a trvalý vplyv na obyvateľstvo.

Negatívne vplyvy na obyvateľstvo, jeho pohodu a zdravie hodnotíme vzhľadom na situovanie hodnoteného územia v dostatočnej vzdialenosti od územia dotknutých obcí a bez predpokladu navýšenia dobývaného množstva a teda ja objemu dopravy ako negatívny, málo významné, len lokálneho charakteru. Socioekonomický efekt navrhovanej činnosti je naopak pozitívny.

IV.11. Vplyvy na chránené územia

Hodnotené územie nezasahuje do prvkov ochrany prírody a krajiny. V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien a doplnkov sa v ňom uplatňuje 1. stupeň ochrany (všeobecná ochrana).

Hodnotené územie navrhovanej zmeny činnosti susedí s prvkami ÚSES definovanými na regionálnej úrovni. Sú to:

RBk 13 Prepojenie Súľovské skaly – Strážovské vrchy

Kategória: Biokoridor regionálneho významu
Dĺžka/šírka: existujúca 6,51 km/364-1159 m, navrhovaná 6,52 km/239-1259 m
Stav: prevažne vyhovujúci
Príslušnosť k ZU: Rajec, Veľká Čierna, Malá Čierna, Jasenové
Charakteristika a trasa biokoridoru: terestrický biokoridor, ktorý vedie prevažne lesnou krajinou. Križuje intenzívne poľnohospodársky využívanú krajinu s prvkami NDV a vodnú plochu Čiernanského rybníka.

Ohrozenia, konfliktné uzly:

- intenzívne lesné hospodárstvo (nešetrné zásahy do lesných porastov, nadmerná ťažba drevnej hmoty, zmena druhového zloženia porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, ťažba starých porastov nad 100 rokov, chemizácia, znečisťovanie odpadmi rôzneho druhu, budovanie lesných ciest, erózia, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov, ...),
- povrchové lomy vápencové, dolomitové,
- konfliktné uzly predstavujú bariéry: cesta II/517 v obci Veľká Čierna a meste Rajec a elektrické vedenie.

Manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch, zabezpečiť ťažbu a obnovu lesných porastov šetrnými metódami (uplatňovať iné ako veľkoplošné hospodárske spôsoby – maloplošný skupinový, výberkový a účelový), šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...), predlžovať obnovnú dobu, zvyšovať rubnú dobu, ponechávať stromy a drevnú hmotu v porastoch (odumreté stojace stromy a ležaniny, skupiny stromov na dozitie), zachovať alebo cielene obnoviť geograficky pôvodné druhové zloženie lesných porastov, zvyšovať podiel prirodzenej obnovy a postupne znižovať zastúpenie stanovištné nepôvodných druhov drevín, optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu výskytu chránených alebo ohrozených druhov rastlín, optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu, prednostne chrániť prirodzené lesy, pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a zvoliť nesymetrické tvary obnovovaných prvkov,
- zachovať nelesnú a sprievodnú vegetáciu – solitéry, líniové a skupinové porasty, zabrániť sukcesným procesom (odstraňovať dreviny, prípadne byliny a vyhrabávať starinu) na trávinnobylinných biotopoch a lokalitách s výskytom chránených druhov rastlín a hmyzu, pravidelne pásť pri dodržiavaní maximálneho zaťaženia počtom chovaného dobytku, VDJ na ha, s častým prekladaním košiarov a vykášať buriny a nedopasky,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území.

ZA 82 Genofondová lokalita Branovské terasy: extenzívne využívané pasienky s výskytom viacerých ohrozených druhov rastlín. Genofondová lokalita je v súčasnej dobe zarastená monokultúrnym borovicovým porastom cca 20 ročným s vysokým zakmenením. Na základe terénnej obhliadky môžeme konštatovať, že v genofondovej lokalite už dávnejšie zanikli pôvodné biotopy (pasienky) ktoré boli predmetom jej vyhlásenia. Baranovské terasy sú od hodnoteného územia zreteľne oddelené tokom s periodickým prietokom. Hranica ochrany vymedzenej genofondovej lokality sa nachádza pri JJV rohu dobývacieho priestoru a to pri vrcholovom bode DP č. 3.

Navrhovaná zmena činnosti do tejto lokality priamo nezasahuje. Počas prípravy územia (odlesnenie, skrivka) medzi územím navrhovaného rozšírenia ťažby a genofondovou lokalitou sa ponechá cca 20 m pás zelene na základe vyjadrenia bývalého Krajského úradu životného prostredia 2005/974/St zo dňa 07.11.2005. Súradnice hranice Baranovských terás, ako aj šírka ochranného pásma, sú zo strany navrhovateľa zapracované, resp. zakreslené aj v aktuálnej mape banskej situácie, kde tieto sú a budú aj naďalej zo strany navrhovateľa plne rešpektované a je im prispôsobený aj postup ťažobných prác v ich blízkosti.

Obrázok 10: Fotografia genofondovej lokality Baranovské terasy počas terénnej obhliadky zo dňa 19.03.2025 (ENVIGEO, 2025)

IV.12. Kumulatívne a synergické vplyvy

Vzhľadom na prevádzkové a technologické podmienky ťažby dolomitu (množstvá dopravných a ťažobných strojov, kvalitu ťaženého nerastu, technológiu výroby produktov a požiadaviek odberateľov) dôjde k postupnej ťažbe v rozšírených ťažobných priestoroch v určenom DP Veľká Čierna.

V sekundárnej krajinskej štruktúre hodnoteného územia rozšírením ťažby (o 0,9734 ha) v extraviláne obce Veľká Čierna a mesta Rajec dôjde k plošnému rozšíreniu povrchovej ťažby nerastu v DP Veľká Čierna a pokračovaniu v banskej činnosti v určenom DP. Vzhľadom na skutočnosť, že pokračovanie banskej činnosti a úpravy dolomitov sú situované v určenom DP možno konštatovať, že navrhovaná zmena činnosti je v území funkčne rezervovanom pre účely ťažobného priemyselného využitia a ťažba nerastu je regulovaná DP Veľká čierna. Krajinná štruktúra a vzhľad krajiny sa v hodnotenom území zmení spoločensky akceptovateľným spôsobom.

Rozšírenie ťažby dolomitu v DP Veľká Čierna a v minulosti už posúdené činnosti nepredstavujú pre územie obce Veľká Čierna a mesta Rajec a jej obyvateľov významnú zmenu. V etape prípravných činností ťažby a výroby dolomitu sa vzhľadom na umiestnenie areálu lomu, kde je sústredená ťažba a výroby dolomitu krátkodobo nepriaznivo prejaví vo zvýšení frekvencie dopravy na miestnej komunikácii II/517.

Navrhovaná zmena činnosti neprináša narušenie pohody a kvality života v blízkych obciach Veľká Čierna, Malá Čierna a meste Rajec i vzhľadom na vzdialenosť určeného DP od nich,

konfiguráciu terénu a prítomnosti prírodných bariéry v krajine a taktiež skutočnosťou, že navrhovateľ už v súčasnosti uplatňuje vhodné environmentálne opatrenia pri ťažbe a spracovaní dolomitu.

Počas prevádzky objektov budú v hodnotenom území prevládať priaznivé faktory pre obyvateľstvo blízkych obcí a miest v oblasti socioekonomickej.

Priame vplyvy:

Abiotický komplex krajiny

- Narušenie horninového prostredia, ktoré bude zodpovedať platnému POPD
- Ovplynvenie kvality ovzdušia tuhými znečisťujúcimi látkami (prašnosť), emisie z banských mechanizmov a dopravy.
- Ovplynvenie kvality ovzdušia znečisťujúcimi látkami z prevádzky stredného zdroja znečisťovania ovzdušia a mobilných zdrojov (automobilová doprava).

Biotický komplex krajiny

- Vplyvy na zoocenózu (prašnosť, hlučnosť) v etape prevádzky.
- Vplyvy na fytocenózu (výrub lesného porastu, prašnosť hlučnosť).
- Vplyvy na edafón (odstránenie humusovej pokrývnej vrstvy).

Socioekonomický komplex krajiny

- Ovplynvenie pracujúcej verejnosti.
- Ovplynvenie dopravy.
- Ovplynvenie služieb.
- Ovplynvenie priemyslu.
- Ovplynvenie zamestnanosti.

Nepriame vplyvy:

Navrhovaná zmena činnosti je situovaná do existujúceho DP Veľká Čierna, na pomedzí katastra Veľká Čierna a Rajec s vybudovanými inžinierskymi sieťami a areálovými komunikáciami. Vzhľadom na existujúcu infraštruktúru v území sa nepriame vplyvy na životné prostredie nepredpokladajú.

V hodnotenom území boli na základe dostupných publikácií, prieskumov a prevádzkových skúseností identifikované najvýznamnejšie environmentálne problémy. Opísané environmentálne problémy sú situované priamo v hodnotenom území a jeho najbližšom okolí (mimo hlavné obytné zóny), v krajinnom priestore funkčne využívanom pre účely ťažby nerastných surovín.

Významnosť environmentálnych problémov bola hodnotená v trojstupňovej škále:

1. Nízka významnosť – environmentálne problémy s lokálnym dosahom
2. Stredná významnosť – environmentálne problémy s regionálnym dosahom
3. Vysoká významnosť – environmentálne problémy s národným dosahom

Tabuľka 13: Komplexné zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov v hodnotenom území

Environmentálny problém	Zdroj, príčiny	Významnosť
Znečistenie ovzdušia	Automobilová doprava	Stredná
	Ťažba	Nízka
Hluk, vibrácie	Ťažba	Nízka

V hodnotenom území boli v rámci prieskumov identifikované zdroje stresových prvkov bodové aj líniové.

Environmentálny problém	Zdroj, príčiny	Významnosť
Znečistenie ovzdušia	3 lomy sú stredným zdrojom znečistenia ovzdušia + doprava na ceste II/517	Stredná
Úbytok biotopov	Príprava na ťažbu v 3 lomoch	Nízka
Hluk	Povrchová ťažba v 3 lomoch + doprava na ceste II/517	Stredná
Zmeny v krajinskej štruktúre	Aktívna ťažba v 3 lomoch	Nízka

Na základe identifikovaných environmentálnych problémov v hodnotenom území navrhovanej zmeny činnosti vrátane ich predpokladaného vplyvu a environmentálnych problémov s predikciou pôsobenia vplyvov z navrhovaného rozšírenia je možné vysloviť predpoklad pôsobenia kumulatívnych a súbežne pôsobiacich javov v rôznych časových horizontoch s prihliadnutím na ich nezvratnosť (synergické vplyvy) na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Tabuľka 14: Kumulatívne a synergické vplyvy v širšom hodnotenom území

Kumulatívne environmentálne problémy	Zdroj negatívnych vplyvov v hodnotenom území	Predikcia negat. vplyvov
Emisie skleníkových plynov	Stredné zdroje znečistenia z obslužnej dopravy	Min. produkcia z dopravy a technológie
Poškodenie ozónovej vrstvy	Stredné zdroje, min. produkcia organických chemikálií	Bez emisií organických chemikálií
Acidifikácia ovzdušia	Stredné zdroje znečisťovania, obslužná doprava	Min. produkcia z dopravy a technológie
Acidifikácia povrchových vôd	Stredné zdroje znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	Min. produkcia z dopravy a technológie
Eutrofizácia	Splaškové odpadové vody	Odvádzané do akumulácie nádrže a ČOV
Emisie do ovzdušia	Stredný zdroj znečistenia	Produkcia emisií z ťažby a spracovania
Emisie do vôd	ČOV Rajec	Odvádzané do akumulácie nádrže a ČOV
Hluk	Povrchová ťažba + doprava	DP, komunikácie a technické spracovanie
Vibrácie	Povrchová ťažba + doprava	DP, komunikácie a technické spracovanie
Produkcia odpadu	Odpady z priemyslu a komunálne odpady	Odpady z banskej činnosti, komunálne odpady
Rastlinstvo a živočíšstvo	Povrchová ťažba	Odlesňovanie
Vplyv na krajinu	Povrchová ťažba, dopravné komunikácie	DP Veľká Čierna I., kameňolom Rajec, Baranová
Vplyv na obyvateľstvo	Stredný zdroj znečistenia ovzdušia	Nízke emisie TZL, hluk a vibrácie z kameňolomu

Kumulatívne a synergické vplyvy v hodnotenom území a jeho širšom okolí teda pôsobenie viacerých faktorov súčasne (súbežne), ktoré znižujú kvalitu krajiny a kvalitu životného prostredia z hľadiska rôznych ukazovateľov (napr. štruktúry, stability a pod.).

Tabuľka 15: Kumulatívne a synergické vplyvy v širšom hodnotenom území a príspevok negatívnych vplyvov z navrhovanej zmeny činnosti

Vplyv	Zdroj	Predikcia
Emisie do ovzdušia	Stredný zdroj znečistenia + doprava	Produkcia emisií z ťažby a spracovania, doprava a úprava
Emisie do vôd	ČOV Rajec	Neprodukuje tech. odpadové vody, splaškové odváňané na ČOV
Hluk	Ťažba + doprava	DP Veľká Čierna, komunikácie, technológia
Vibrácie	Povrchová ťažba	Odstrely, ťažba a spracovanie
Produkcia odpadov	Odpady z priemyslu a komunálne odpady	Odpady z banskej činnosti, komunálne odpady
Znečistenie pôdy	Stredný zdroj znečistenia	Produkcia emisií z ťažby
Vplyvy na obyvateľstvo	Stredný zdroj znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	Nízke emisie TZL, hluk a vibrácie z DP, dopravné zaťaženie

Na záver teda môžeme konštatovať, že z hľadiska príspevku banskej činnosti v DP Veľká Čierna k imisiám zo stredných zdrojov v širšom hodnotenom území (DP Veľká Čierna, LNN Rajec) možno konštatovať, že stredný zdroj znečisťovania ovzdušia – kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa KSR – Kameňolomy SR s.r.o. pripisujú k znečisťovaniu ovzdušia v hodnotenom území i jeho širšom okolí.

IV.13. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou činnosti

Za dodržania všetkých prevádzkových, organizačných, požiarnych a bezpečnostných predpisov by malo byť eliminované riziko posudzovanej zmeny činnosti počas jej výstavby aj prevádzky. Potenciálne riziko poškodenia, alebo ohrozenia životného prostredia môžu vzniknúť v dôsledku nasledovných príčin:

- zlyhanie technických opatrení (havárie na mechanizmoch a dopravných prostriedkoch, únava materiálu a pod.),
- zlyhanie ľudského faktoru (nedodržanie pracovnej alebo technologickej disciplíny),
- vonkajšie vplyvy (neovplyvniteľné udalosti – finančné komplikácie).
- prírodné sily (prívalové dažde, úder blesku, zemetrasenia,...)

Nehody a havárie môžu mať za následok:

- Kontaminácia horninového prostredia, podzemnej vody
- Požiar, explózie
- Škody na majetku, zdraví a strata života

Väčšina rizík je však na úrovni pracovnej disciplíny a dodržiavania bezpečnostných zásad (v pracovnom procese), takže prevenciou je predovšetkým osobná úroveň vzdelania a miera zodpovednosti a spôsobilosti vykonávať danú činnosť.

IV.14. Hodnotenie zdravotných rizík

Zdravotné riziká na úrovni pracovníkov súvisia predovšetkým s organizáciou prác a dodržiavaním podmienok pracovnej disciplíny.

Pri práci len potrebné sa riadiť ustanoveniami zákona č.124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov, zákonom č.470/2011 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, nariadením vlády Slovenskej republiky č.147/2013 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko.

V rámci starostlivosti o bezpečnosť práce, ochranu zdravia a hygienu sú už v prevádzke lomu vytvorené také podmienky, aby sa predchádzalo a zabránilo pracovným úrazom, chorobám z povolania, alebo poškodeniu zdravia pracovníkov.

IV.15. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Ako už bolo naznačené v kapitole „Údaje o priamych vplyvoch činnosti na životné prostredie“ hodnotenie vplyvov vychádza z predbežnej identifikácie najvýznamnejších vstupov a výstupov navrhovanej činnosti. Cieľom špecifikácie dopadov týchto vstupov a výstupov na jednotlivé zložky prírodného, krajinného a sociálneho prostredia je podchytenie tých okolností, ktoré by závažným spôsobom modifikovali existujúcu kvalitu životného prostredia, či už v pozitívnom alebo negatívnom smere.

Predmetom navrhovanej zmeny činnosti je rozšírenie priestoru ťažby v DP Veľká Čierna o 2 ďalšie parcely novonavrhovaných C-KN 2709/14 (pôvodná C-KN 2709/3) a E-KN 7043/2. situované v dobývacom priestore s celkovou rozlohou cca 0,9734 ha. Intenzita ťažby a kapacita spracovacieho zariadenia zostáva nezmenená oproti súčasnej úrovni.

Najdôležitejšie vplyvy na abiotickú a biotickú zložku prírodného prostredia, obyvateľstvo a krajinu z hľadiska ich významnosti v súvislosti s prevádzkou navrhovanej zmeny činnosti boli popísané v predchádzajúcich kapitolách a sú zhrnuté v nasledujúcej tabuľke. Pre hodnotenie významnosti vplyvov sme zvolili 4 stupňovú škálu hodnotenia:

1. bez vplyvu – žiadny vplyv sa neočakáva,
2. nevýznamný (+/-) – zanedbateľný miestny vplyv, vplyv menšieho významu,
3. málo významný (+/-) vplyv – vplyv stredne významný, s väčšou územnou pôsobnosťou, s vplyvom na väčší počet obyvateľov,
4. významný vplyv (+/-) – vplyv, ktorý má dosah na širšie okolie.

Tabuľka 16: Predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti počas prevádzky

Vplyvy na jednotlivé zložky ŽP a obyvateľstvo		Významnosť vplyvu	Doba pôsobenia, vratnosť
Vplyvy na kvalitu života obyvateľstva	Intenzita dopravy	- nevýznamný	dočasný,
	Vplyvy na obyvateľstvo v dôsledku pokračujúceho znečistenia ovzdušia	- nevýznamný	dočasný,
	Vplyvy na obyvateľstvo v dôsledku pokrač. zvýšeného hluku, vibrácií	- nevýznamný	dočasný,
Vplyvy na horninové prostredie, podzemnú vodu a reliéf	Úbytok horninového masívu	- významný	trvalý
	Riziko kontaminácie	- nevýznamný	potenciálny vplyv v prípade havárie
Vplyvy na pôdu	Záber pôdy	- málo významný	trvalý
	Riziko erózie	- bez vplyvu	-
	Riziko kontaminácie	- nevýznamný	potenciálny vplyv v prípade havárie
Vplyvy na povrchové vody	Vplyvy na kvantitu povrchových vôd	- bez vplyvu	-
	Vplyvy na kvalitu podzemných vôd	- nevýznamný	dočasný
	Riziko kontaminácie podzemných vôd	- nevýznamný	potenciálny vplyv v prípade havárie
Vplyvy na faunu, flóru a biotopy, ÚSES	Likvidácia lesných biotopov	- nevýznamný	dočasný
	Likvidácia habitatov	- nevýznamný	dočasný
	Likvidácia zoocenóz	- nevýznamný	dočasný
	Pokračujúce rušenie živočíchov hlukom	- nevýznamný	dočasný
	Strety vozidiel so zverov	- nevýznamný	dočasný
	Fragmentácia prvkov ÚSES	- nevýznamný	dočasný
Vplyvy na chránené územia	Záber veľkoplošných, maloplošných CHÚ	- bez vplyvu	-
	Záber CHÚ, CHVÚ európskeho významu	- bez vplyvu	-
	Nepriame vplyvy na CHÚ	- bez vplyvu	-
Vplyvy na krajinu	Zmena štruktúry krajiny	- bez vplyvu	-
	Vizuálny impakt	- nevýznamný	dočasný
Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky	Archeologické nálezy	- bez vplyvu	-
	Ovplyvnenie NKP	- bez vplyvu	-
Vplyv na socioekonomický komplex	Pokračovanie v racionálnom vyžívaní DP	+ nevýznamný	dočasný
	Súlad s UPD	+ nevýznamný	dočasný
	Súlad s rozhodnutím obvodného banského úradu v Prievidzi	+ nevýznamný	dočasný
	Zabezpečenie dostatku kvalitnej suroviny	+ nevýznamný	dočasný
	Zachovanie pracovných miest	+ nevýznamný	dočasný
	Ekonomický efekt	+ nevýznamný	dočasný

Tabuľka 17: Predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti po ukončení prevádzky lomu (po rekultivácii a revitalizácii)

Vplyvy na jednotlivé zložky ŽP a obyvateľstvo		Významnosť vplyvu	Doba pôsobenia, vratnosť
Vplyvy na kvalitu života obyvateľstva	Utlmenie dopravy	+ významný	trvalý
	Zvýšenie bezpečnosti na cestách	+ významný	trvalý
	Ukončenie znečistenia ovzdušia z ťažby	+ významný	trvalý
	Ukončenie znečistenia ovzdušia z dopravy	+ významný	trvalý
	Pokles hluku a vibrácií	+ významný	trvalý
Vplyvy na horninové prostredie a reliéf	Úbytok horninového masívu	- významný	trvalý
	Zmena reliéfu krajiny	- významný	trvalý
Vplyvy na podzemné vody	Vplyvy na kvantitatívny stav útvaru podzemných vôd	bez vplyvu	-
Vplyvy na povrchové vody	Vplyvy na kvantitatívny stav útvaru povrchových vôd	bez vplyvu	-
Vplyv na pôdy	Trvalý záber pôdy	- významný	trvalý
Vplyvy na faunu, flóru a biotopy, ÚSES	Obnovenie prvkov ÚSES	+ nevýznamný	trvalý
	Tvorba nových biotopov skalných stien	+ nevýznamný	trvalý
	Rozvoj biodiverzity	+ nevýznamný	trvalý
Vplyvy na chránené územia	Záber veľkoplošných, maloplošných CHÚ	bez vplyvu	-
	Záber CHÚ, CHVÚ európskeho významu	bez vplyvu	-
	Nepriame vplyvy na CHÚ	bez vplyvu	-
Vplyv na krajinu	Zosúladenie antropogénne poškodeného územia s okolitou krajinou	+ nevýznamný	trvalý
	Možnosť využitia rekultivovaného územia lomu aj pre cestovný ruch	+ nevýznamný	trvalý

Z tabuľky je zrejmé, že najvýznamnejšie negatívne vplyvy súvisia s aktivitami priamej ťažby v lome. Neočakávame však nárast intenzity negatívnych vplyvov na životné prostredie a ľudské zdravie (hluk, emisie, dopravné zaťaženie) keďže sa jedná len o pokračovanie v súčasnej prevádzke pri zachovaní súčasných kapacít ťažby a spracovania.

Samotná prevádzka navrhovanej zmeny činnosti nepredstavuje pri dodržiavaní legislatívou stanovených usmernení a podmienok pre prevádzku významné riziká pre negatívne ovplyvnenie parametrov jednotlivých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľov.

V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie

Názov zmeny činnosti:

Ložisko Veľká Čierna – Baranová, rozšírenie priestoru ťažby v rámci dobývacieho priestoru

Navrhovateľ:

KSR - Kameňolomy SR, s.r.o., Neresnícka cesta 3, 960 01 Zvolen

Umiestnenie:

Navrhovaná zmena činnosti: „Ložisko Veľká Čierna – Baranová, rozšírenie priestoru ťažby v rámci dobývacieho priestoru“ je navrhovaná v existujúcom DP Veľká Čierna, ktorý sa nachádza v katastrálnom území obce Veľká Čierna a mesta Rajec, okres Žilina pri štátnej ceste Rajec – Považská Bystrica (II/517) cca 4 km od Rajca. Prístup do kameňolomu zo štátnej cesty je po spevnenej komunikácii.

Umiestnenie:

Kraj:	Žilinský	500
Okres:	Žilina	511
Obec:	Rajec	517917
	Veľká Čierna	518077
Katastrálne územie:	Rajec	851221
	Veľká Čierna	867667

Parcela č. C - KN 2709/14 (pôvodne p.č. 2709/3)

Parcely č. E - KN 7043/2

Parcela č.	LV	Katastrálne územie	Výmera	Druh	Spôsob využitia	Vlastník	Druh chráneného územia
2709/14		Rajec	9 059	Ostatné plochy	Pozemok ktorý slúži na ťažbu	SR	CHLÚ
7043/2	1038	Veľká Čierna	675	Ostatné plocha	Pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba	SR	

DP Veľká Čierna bol určený rozhodnutím Ministerstva stavebníctva SSR č. 1355/12-Be/Dm zo dňa 08.06.1973 o plošnej výmere 22 ha 06 á 09 m². Dňa 07.11.1973 bol vzatý do evidencie a zaznamenaný v evidenčnej knihe dobývacích priestorov VII. diel, fólio 251 Osvedčením Slovenského banského úradu v Bratislave pod č.j. 4442/186-DP/1973

DP Veľká Čierna bol v roku 2005 prevedený od spoločnosti ZIPP BRATISLAVA spol. s.r.o. na organizáciu KSR – Kameňolomy SR, s.r.o. rozhodnutím Obvodného banského úradu v Prievidzi č. 1202/L/Šá/2005 zo dňa 16. mája 2005.

Navrhovateľ je držiteľom banského oprávnenia, ktoré bolo posledne zmenené rozhodnutím Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici pod č. OBUBB_2006-3138/2024 zo dňa 22.07.2024.

Popis navrhovanej zmeny činnosti:

Zmena navrhovanej činnosti „Ložisko Veľká Čierna – Baranová, rozšírenie priestoru ťažby v rámci dobývacieho priestoru“ predstavuje pokračovanie ťažobnej činnosti v existujúcom DP Veľká Čierna. V procese posudzovania vplyvov na životné prostredie sa jedná o prvý návrh, ktorý

navrhuje rozšírenie ťažobného územia na novonavrhovaný pozemok C – KN parc. č. 2709/14 (E-KN 2709/3) vo výmere 9 059 m² v k.ú. Rajec a E – KN parc. č. 7043/2 o vo výmere 675 m² v k.ú. Veľká Čierna.

Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území

Hodnotené územie navrhovanej zmeny činnosti je situované v existujúcom DP Veľká Čierna cca 2 km východne od obytnej časti obce Veľká Čierna a cca 5 km od obytnej časti mesta Rajec vo využívanom lome Baranová.

Hodnotené územie susedí na SV za cestou II/517 s prevádzkou kameňolomu BEKAM (DP Veľká Čierna) a vo vzdialenosti cca 500 m v smere na V v členitej lesnej krajine s kamňolomom Rajec (LNN Rajec). DP Veľká Čierna je súčasťou územia s funkčným využitím pre plochy povrchovej ťažby a úpravy kameňa.

Ložisko v DP Veľká Čierna je dobývané podľa projektu dobývania vyhradeného ložiska povrchovým spôsobom s názvom „Plánu otvárk, prípravy a dobývania na roky 2016 – 2025 vyhradeného ložiska stavebného kameňa – dolomitu dobývací priestor Veľká Čierna, lom Veľká Čierna – Baranová“. Navrhovaná zmena činnosti vyplynula z postupnosti ťažby v DP Veľká Čierna.

DP Veľká Čierna je evidovaný v územnom pláne mesta Rajec ako plocha vyčlenená na ťažbu nerastných surovín. DP je využívaný na ťažbu horniny odstrelmi, úpravu vydobytého materiálu a súvisiace obslužné činnosti. Navrhovaná zmena nemení spôsob využívania a rešpektuje vydané rozhodnutia štátnej správy.

Prevádzkové riziká počas bežnej prevádzky jednotlivých zariadení sú podrobne rozpracované v prevádzkových predpisoch. Každá porucha alebo mimoriadny stav je procesne riešený do doby odstránenia danej poruchy s dôrazom na ochranu zložiek životného prostredia a vyhodnotený prevádzkovateľom, ktorý následne prijíma potrebné opatrenia.

Na základe uvedených skutočností nepredpokladáme navýšenie, či vznik nových synergických a kumulatívnych vplyvov navrhovanej zmeny činnosti na okolité životné prostredie ani na zdravie obyvateľstva obce Veľká Čierna a mesta Rajec. Predmetom predkladaného oznámenia o zmene je len rozšírenie ťažby v hraniciach DP Veľká Čierna bez zmeny technológie či kapacity ťažby.

Vplyvy navrhovanej zmeny činnosti na životné prostredie a obyvateľstvo:

➤ Horninové prostredie

Priame vplyvy na horninové prostredie a nerastné suroviny spočívajú najmä v nenávratnom úbytku horninového masívu, resp. zásob ložiska, ťažbou primárneho, neobnoviteľného prírodného zdroja a prírodnej nerastnej suroviny, ktorá sa nachádza v rámci určeného DP Veľká Čierna. Jedná sa o nezvratný a nenahraditeľný vplyv, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou každej takejto ťažobnej činnosti. Ťažobná činnosť však využíva pozitívny geologický potenciál územia (ako napr. geologické pomery, morfológia, hydrogeológia, vlastnosti suroviny a pod.).

Navrhovaná zmena činnosti je v súlade so surovinovou politikou Slovenskej republiky pre oblasť nerastných surovín, nakoľko zabezpečuje z hľadiska využívania nerastného bohatstva racionálne využitie zásob ložiska a komplexné využitie nerastnej suroviny ťaženej v

existujúcim a prevádzkovanom lome. Jedná sa o kontinuálne pokračovanie ťažobnej činnosti v určenom DP Veľká Čierna v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

➤ Vody

Ložiskové územie je jednoduché, kameňolom sa nachádza nad miestnou eróznou bázou, ložisko nie je zvodnené. Dobývanie ložiska neovplyvňuje hydrogeologický režim. Zrážková voda vsakuje do hlbších častí dolomitového masívu s dobrou puklinovou priepustnosťou, alebo je odvádzaná rigolmi z dobývacieho priestoru.

V prípade ťažby nerastnej suroviny nie sú požiadavky na potrebu vody, t.j. technológia ťažby nemá v súčasnosti požiadavky na technologickú vodu. V prípade realizácie odporúčaného skrúpania bude potrebné ako aj v súčasnosti vodu do lomu dovážať cisternami.

Odpadové vody pri ťažobných prácach nevznikajú. Navrhovaná činnosť nebude znamenať zvýšenie množstva produkováných odpadových vôd, odkanalizovanie splaškových vôd z prevádzky bude aj naďalej riešené do žumpy, ktorej objem je podľa potreby vyprázdňovaný oprávnenou organizáciou podľa príslušných predpisov v oblasti odpadového hospodárstva.

➤ Pôdy

Ďalšie odlesňovanie územia sa bude realizovať prevažne na členitom reliéfe, s pomerne malou hrúbkou vrchnej humusovej lesnej pôdy. V prípade priaznivých morfológických podmienok a jej väčšej hrúbky je potrebné jej premiestnenie na dočasnú skládku a jej následné využitie pri biologickej rekultivácii lomu.

Prevádzkou navrhovanej zmeny činnosti sa priamo nepredpokladá negatívny vplyv na pôdu: nebude dochádzať k acidifikácii pôd, samotné „vápnenie“ pôd TZL je považované pedológmi za prospešné z viacerých hľadísk (zlepšovanie vlastností pôd, imobilizácia ťažkých kovov a pod.). Prašný spád karbonátických častíc prispieva k eliminácii zakysľovania pôd vplyvom kyslých dažďov. Nepredpokladá sa kontaminácia pôdy biologickými a chemickými látkami.

➤ Ovzdušie

Navrhovanou zmenou činnosti sa nevytvorí nový a ani nenavýši existujúci zdroj plošného znečisťovania ovzdušia v širšom hodnotenom území.

Podľa zákona NR SR č. 146/2023 Z.z. o ovzduší a vyhlášky MŽP SR č. 254/2023 Z.z., ktorou vykonáva zákon a vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z.z., kde v zmysle jej Prílohy č. 1 je možné súčasnú činnosť ako stacionárny zdroj znečistenia ovzdušia zaradiť do kategórie:

3. Výroba nekovových minerálnych produktov;

3.10 Kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa,

a je považovaná za stredný zdroj znečistenia ovzdušia.

Navrhovanou zmenou činnosti sa nevytvorí nový zdroj líniového znečisťovania ovzdušia.

Priame vplyvy na ovzdušie sa prejavujú najmä v pracovnom prostredí lomu a spracovateľských liniek a majú v prvom rade dopad na obmedzené prostredie lomu. V prípade nepriaznivých poveternostných pomerov je však možné zanášanie surovinovej prašnosti aj do bezprostredného okolia lomu. Z hľadiska emisno-imisného vplyvu je však potrebné prihliadať

na orografické pomery širšieho územia a na vzdialenosť posudzovaného miesta od zdroja znečistenia. Imisné príspevky sú taktiež výrazne tlmené nárazníkovou vegetačnou zónou.

Pre ťažbu v DP Veľká Čierna bola v roku 2008 vypracovaná rozptylová štúdia „Úprava dolomitického kameniva Baranová“ za účelom navýšenia ťažby na súčasných 450 000 t/rok. Táto vo svojich záveroch konštatuje, že kameňolom sa na obytnej zástavbe v obci Veľká Čierna negatívne prejaví relatívne nízkou prašnosťou. Na obytnej zástavbe vo Veľkej Čiernej dosahuje príspevok kameňolomu ku krátkodobej koncentrácii PM_{10} hodnotu okolo $7 \mu g \cdot m^{-3}$ – izolínia je označená silnejšou čiarou – je prekročená do vzdialenosti cca 180 m od zdroja, čo je prakticky ešte v areáli kameňolomu. Vplyv kameňolomu na znečisťovanie ovzdušia Rajca je vzhľadom na vzdialenosť minimálny. Príspevok prepravy kameniva v porovnaní so súšastným znečistením ovzdušia je zanedbateľný (HESEK, 2008).

➤ Vplyvy na chránené územia

Hodnotené územie nezasahuje do prvkov ochrany prírody a krajiny. V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien a doplnkov sa v ňom uplatňuje 1. stupeň ochrany (všeobecná ochrana).

Hodnotené územie navrhovanej zmeny činnosti susedí s genofondovou lokalitou ZA 82 Branovské terasy (prvok ÚSES definovaný na regionálnej úrovni).

Branovské terasy sú v ÚSES definované ako extenzívne využívané pasienky s výskytom viacerých ohrozených druhov rastlín.

Genofondová lokalita je v súčasnej dobe zarastená monokultúrnym borovicovým porastom cca 20 ročným s vysokým zakmenením. Na základe terénnej obhliadky môžeme konštatovať, že v genofondovej lokalite už dávnejšie zanikli pôvodné biotopy (pasienky) ktoré boli predmetom jej vyhlásenia. Baranovské terasy sú od hodnoteného územia zreteľne oddelené tokom s periodickým prietokom. Hranica ochrany vymedzenej genofondovej lokality sa nachádza pri JJV rohu dobývacieho priestoru a to pri vrcholovom bode DP č. 3.

Navrhovaná zmena činnosti do tejto lokality priamo nezasahuje. Počas prípravy územia (odlesnenie, skrivka) medzi územím navrhovaného rozšírenia ťažby a genofondovou lokalitou sa ponechá cca 20 m pás zelene na základe vyjadrenia bývalého Krajského úradu životného prostredia 2005/974/St zo dňa 07.11.2005. Súradnice hranice Baranovských terás, ako aj šírka ochranného pásma, sú zo strany navrhovateľa zapracované, resp. zakreslené aj v aktuálnej mape banskej situácie, kde tieto sú a budú aj naďalej zo strany navrhovateľa plne rešpektované a je im prispôsobený aj postup ťažobných prác v ich blízkosti.

➤ Obyvateľstvo

Hodnotené územie sa nachádza na hranici katastrálnych území Veľká Čierna a Rajec. Územie je bez obytných častí, v susedstve sú súčasne prevádzkované lomy: BEKAM (DP Veľká Čierna I.) a lom Rajec (LNN Rajec). Lokalita leží vo vzdialenosti:

- cca 0,9 km východne od obce Veľká Čierna
- cca 1,3 km južne od obce Malá Čierna
- cca 2,2 km západne od mesta Rajec
- cca 3 km severozápadne od obce Šuja

Vlastná ťažba spoločnosťou KSR - Kameňolomy SR na ložisku prebieha od roku 2005 a vykonáva sa výlučne v hraniciach DP Veľká Čierna, ktorý bol určený na dobývanie ložiska stavebného kameňa (dolomitu) až do vyťaženia zásob.

DP Veľká čierna je zahrnutý aj v územnom pláne mesta Rajec ktorý bol schválený uznesením MZ dňa 29.04.2008 pod č. uznesenia 48/2008, Zmena a doplnky č. 1 schválené uznesením MZ č. 87/2011 zo dňa 09.06.2011, Zmeny a doplnky č. 2 schválené uznesením MZ dňa 26.05.2021 pod č. uznesenia 45/2021 a Zmeny a doplnky č. 3 schválené uznesením MZ dňa 30.10.2023 pod č. uznesenia 75/2023, platný územný plán obce Veľká čierna sa hodnoteným územím nezaobera. V územnoplánovacích dokumentáciách a regulatívoch funkčného využitia územia dobývacieho priestoru nie je uvedená maximálna ročná výška ťažby a taktiež sa tu neuvažuje s predčasným ukončením ťažobnej činnosti. Záväzné regulatívy hovoria, že je potrebné pri ťažbe nerastov zabezpečiť aby nedochádzalo k nadmerným negatívnym vplyvom na životné prostredie a režim podzemných vôd.

Lom nie je vizuálne vnímaný zo zastavaného územia obcí jeho širšieho okolia, technologické prejavy z lomu sú tlmené vzdialenosťou, morfológiou terénu a stromovou vegetáciou (prítomnosť bariér). V prípade ďalšieho odlesňovania a prípravných prác budú negatívne vplyvy na obyvateľstvo pôsobiť ako v súčasnosti, navrhovanou zmenou činnosti sa nepredpokladá navýšenie ich intenzity.

Jedná sa o vplyvy málo významné, dočasné, nízkej intenzity a lokálneho charakteru.

Ťažobná činnosť bude aj naďalej realizovaná v zmysle príslušných rozhodnutí Obvodného banského úradu v Prievidzi, pričom sa nemení technologický postup otvárk, prípravy a dobývania ložiska ani spracovania nerastu. Všetky činnosti v lome sú, a naďalej aj budú, vykonávané v zmysle platnej legislatívy Slovenskej republiky.

S realizáciou navrhovanej zmeny činnosti nedôjde k zmene kapacity clonových odstrelov, úpravy a zušľachtovania ťaženej nerastnej suroviny, ako aj jej dopravy k odberateľom. Všetky činnosti v lome sú, a naďalej aj budú, vykonávané v zmysle platnej legislatívy Slovenskej republiky. V prípade realizácie navrhovanej zmeny činnosti budú na obyvateľstvo, kvalitu a pohodu jeho života pôsobiť tie isté typy vplyvov, aké pôsobia už doteraz pri realizácii doterajšej ťažobnej činnosti v lome.

Ťažobná činnosť z otvoreného kameňolomu zákonite prináša so sebou aj isté negatíva do svojho okolia, s negatívnym vplyvom aj na obyvateľstvo. Za najzávažnejšie problémy vplývajúce na pohodu a kvalitu života obyvateľov je možné považovať najmä lomovú dopravu po prístupových komunikáciách, ako aj negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia a zvýšené hlukové pomery.

Realizáciou navrhovanej zmeny činnosti nenastane pokles finančných tokov do rozpočtov štátu, samosprávy plynúcich z daní a poplatkov spojených s realizáciou činnosti. Pozitívne ekonomické a sociálne súvislosti sú spojené aj s nadväzujúcou podnikateľskou sférou v oblasti služieb, servisu, dodávateľských a odberateľských činností.

Pozitívny vplyv navrhovanej činnosti je aj zachovanie pracovných príležitostí - zachovanie profesií pri ťažbe a distribúcii suroviny.

V rámci starostlivosti o bezpečnosť práce, ochranu zdravia a hygienu sú už v prevádzke lomu vytvorené také podmienky, aby sa predchádzalo a zabránilo pracovným úrazom, chorobám z povolania, alebo poškodeniu zdravia pracovníkov. Prevádzkujúca organizácia zabezpečuje v

zmysle príslušných predpisov školenia a preskúšanie pracovníkov z odbornej spôsobilosti a pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne oboznamuje zamestnancov s príslušnými právnymi predpismi.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený stručný prehľad najzávažnejších vplyvov zmeny navrhovanej činnosti identifikovaných v rámci predkladanej environmentálnej dokumentácie.

Vplyvy na životné prostredie	Pozitívny + Negatívny -	Priamy	Nepriamy	Kumulatívny	Krátkodobý	Dlhodobý	Dočasný	Trvalý
<i>Vplyvy počas ťažby</i>								
Nenávratnom úbytku horninového masívu	-	✓						✓
Záber pôdy	-	✓				✓	✓	
Dopravné zaťaženie	-	✓	✓			✓	✓	
Produkcia hluku	-	✓				✓	✓	
Produkcia prachu a exhaláty	-	✓				✓	✓	
Odstránenie vegetácie a príprava územia	-	✓	✓	✓		✓	✓	
Zmena mikroklimatických pomerov	-	✓	✓		✓			
Pokračovanie ťažby v hraniciach určeného DP	+	✓		✓		✓	✓	
Využitie už existujúcej infraštruktúry a technológie pre navrhovanú činnosť	+	✓		✓		✓	✓	
Zachovanie pracovných príležitostí	+	✓			✓	✓	✓	
Ponuka kvalitnej suroviny	+	✓				✓	✓	
Súlad s územnoplánovacou dokumentáciou	+	✓				✓	✓	✓
Súlad so surovinovou politikou SR	+	✓				✓	✓	✓

Na základe vyššie uvedených skutočností pokladáme realizáciu navrhovanej zmeny činnosti „Ložisko Veľká Čierna – Baranová, rozšírenie priestoru ťažby v rámci dobývacieho priestoru“ za environmentálne a ekonomicky vhodnú a technicky realizovateľnú.

VI. Prílohy

VI. 1 Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia

(Príloha 1.) Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti „Navýšenie ročnej ťažby dolomitu v DP Veľká Čierna lom Baranová na úroveň 500 000 ton ročne“, č. 191/2014-3,4/jm.

VI.2. Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe

(Príloha 2.) Mapa širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe, v mierke 1: 10 000.

(Príloha 3.) Geometrický plán

(Príloha 4.) Mapa povrchovej situácie – pozemková mapa, Plán otvárky, prípravy a dobývania pre lom Baranová, rok 2015

VI. 3 Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti

(Príloha 5.) Ministerstvo stavebníctva SSR, Rozhodnutie o dobývacom priestore Veľká čierna 1355/12-Be/Dm zo dňa 8.6.1973.

(Príloha 6.) Obvodný banský úrad v Prievidzi, Rozhodnutie o vydaní predchádzajúceho súhlasu na prevod DP Veľká čierna, 1202/L/Šá/2005 zo dňa 16.5.2005.

VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru

Banská Bystrica, marec 2025

IX. Potvrdenie správnosti údajov

IX.1. Spracovatelia oznámenia o zmene

Oznámenie o zmene činnosti spracovala firma

ENVIGEO, a.s.

Kynceľovská cesta 2/8

974 11 BANSKÁ BYSTRICA 11

tel.: 048/471 24 30

e-mail: envigeo@envigeo.sk

www: <http://www.envigeo.sk/>

Zodpovedný zástupca spracovateľa

RNDr. Pavol TUPÝ

predseda predstavenstva ENVIGEO, a.s.

Riešiteľský kolektív

Ing. Matúš Vigaš

Mgr. František Vaterka (grafické prílohy)

IX.2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľ'a oznámenia o zmene činnosti a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľ'a

Svojím podpisom potvrdzujeme, že údaje obsiahnuté v oznámení o zmene vychádzajú z najnovších poznatkov o stave životného prostredia v záujmovom území a že žiadna dôležitá skutočnosť, ktorá by mohla negatívne ovplyvniť životné prostredie nie je vedome opomenutá.

.....
Ing. Liliana Kurcinová
konateľ
KSR - Kameňolomy SR, s.r.o.

.....
Ing. Radmila Zapletalová
konateľ
KSR - Kameňolomy SR, s.r.o.

.....
RNDr. Pavol Tupý
predseda predstavenstva
ENVIGEO, a.s.

